

Jeg tror, det var den daværende statsminister, Poul Schlüter, som i sin tid sagde: Hellere én folkeafstemning for meget end én for lidt. Jeg vil bare spørge hr. Kent Kirk, om det også er Det Konservative Folkepartis udgangspunkt i dag: Hellere én folkeafstemning for meget end én for lidt?

Så må jeg sige om hr. Kent Kirks analyser vedrørende disse fælles forslag, som vi har haft i dag fra Dansk Folkeparti og Enhedslisten, at hr. Kent Kirk drager vidtgående konklusioner, som må stå for hans egen regning. Hr. Kristian Thulesen Dahl har redegjort for, hvilken forskel der er mellem Dansk Folkepartis og Enhedslistens EU-politik. Den består fundamentalt set deri, at Enhedslisten i det hele er modstander af EU.

Derimod har vi den enighed, at vi ikke finder, at den demokratiske proces omkring behandlingen af EU-spørgsmål i dette land i øjeblikket er god nok, og derfor har vi sammen fremsat dels et dagsordensforslag og dels dette forslag om en bindende folkeafstemning. Det er jo meget enkelt.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Det er til hr. Keld Albrechtsen. Jeg anklager sådan set ikke Enhedslisten og Dansk Folkeparti for, at de kan forenes. Det er ikke op til mig at anklage nogen for det. Men jeg har lyttet – og det er vel meningen med en debat, også de andre debatter, vi har haft – til argumenterne både fra Enhedslisten og fra Dansk Folkeparti, og der er faktisk én ting, der slår mig, og det er, at de argumenter, jeg hører, når jeg holder dem sammen, minder meget om dengang, hr. Preben Møller Hansen havde sit parti her i Folketinget. Det er den samme type kombination af argumenter, og det er faktisk temmelig slående.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør

indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

43) Forespørgsel nr. F 23:

Til statsministeren og indenrigsministeren:
»Hvilke oplysninger kan regeringen give Folketinget vedrørende hjemsendelsen af de herboende flygtninge fra det tidligere Jugoslavien?«

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 22/11 95. Fremme af forespørgslen vedtaget 28/11 95).

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg skal allerede nu meddele, at afstemning om eventuelle motiverede dagsordensforslag udsættes til torsdag den 14. december.

Begrundelse

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet har rejst denne forespørgselsdebat om hjemsendelsen af de herboende flygtninge fra det tidligere Jugoslavien, fordi det selvfølgelig må være klart, at nu, hvor der er indgået en freds aftale, skal flygtningene naturligvis hjemsendes. Fredsaftalen underskrives allerede officielt torsdag den 14. december.

Det internationale samfund er allerede i fuld gang med at samle tropper og materiel, som skal sendes til det tidligere Jugoslavien for at sikre bevarelsen af freden. Derfor er der ikke længere nogen grund til, at flygtninge fra det tidligere Jugoslavien fortsat skal opholde sig i bl.a. Danmark. Det oprindelige asylgrundlag er ikke længere til stede.

Det er selvfølgelig også klart, at man ikke fra den ene dag til den anden kan hjemsende op imod 20.000 personer, og det er lige så klart, at man heller ikke kan hjemsende de tidligere jugoslaver til et land, som er sønderskudt, uden at værtslandet, i dette tilfælde Danmark, er parat til at sikre dem bolig og penge, så de kan starte en ordentlig tilværelse. Disse forudsætninger er Fremskridtspartiet helt klar over og parat til at opfylde.

Fremskridtspartiet vil ikke acceptere, at op imod 20.000 flygtninge, som starter på midlerti-

dig opholdstilladelse, lige pludselig kan blive indvandrere. Det skal ikke være frivilligt for dem, om de ønsker at returnere til deres hjemland, eller om de fortsat vil opholde sig i Danmark på de danske skatteyderes regning, hvor de skal ud og konkurrere med danskerne om de arbejdspladser, der ikke er nok af.

Grunden til, at denne forespørgsel har hastværk, er, at der nødvendigvis må træffes beslutninger, inden Folketinget går på juleferie. Det skyldes selvfølgelig det faktum, at der er en magisk 3-års-regel i udlændingeloven, hvorefter udlændinge kan overgå til permanent opholdstilladelse, når de har haft ophold i over 3 år. Det vil ske allerede her i december for utrolig mange af disse flygtninge.

Hvis regeringen havde fulgt det råd, den fik i december 1994 fra Fremskridtspartiet, Venstre og Det Konservative Folkeparti, havde vi undgået problemet, for så var den midlertidige opholdstilladelse, som man gav dem i 1992, blevet forlænget med 1 år til en 3-årig opholdstilladelse, og så skulle man først til at ansøge om asyl nu, hvor asylgrundlaget med fredens etablering er bortfaldet.

Fremskridtspartiet håber, at regeringen vil give nogle klare svar her i dag, ikke alene til Folketingets partier, men også til befolkningen – svar på, hvordan regeringen vil sikre planlægningen af de herboende jugoslavers returnering til hjemlandet, lige så hurtigt som det bliver muligt, og også således at der gives den nødvendige hjælp fra dansk side.

Vi ønsker også svar på, hvordan regeringen vil sikre, at flygtningene bliver behandlet ens, så alle de, der fik midlertidig opholdstilladelse, og som ikke har været her i 3 år, også er sikre på, at de bliver hjemsendt, når denne principbeslutning er truffet. Hvis man ikke gør det, vil flygtningene reelt blive forskelsbehandlet, fordi tidspunktet for, hvornår de har været her i 3 år, vil være forskelligt. Og netop ens behandling var argumentet, da man vedtog ændringen i 1994.

Fremskridtspartiet håber, at regeringen er klar med tilsagn om, at sagsbehandlingen af de igangværende asylansøgninger stoppes, fordi der ikke længere er noget asylgrundlag. Hvis ikke regeringen i dag giver Folketinget og befolkningen klare tilsagn, må regeringen finde sig i, at man kan have mistanke om, at det aldrig har været regeringens mening, at flygtningene fra det tidligere Jugoslavien, som oprindeligt fik midlertidig opholdstilladelse, skulle hjemsendes, hvilket regeringen lovede i mange taler her

i Folketinget, når der blev fred, og regeringen må finde sig i, at både befolkningen og partierne her i Folketinget fastholder denne mistanke: at meningen med lovændringen i 1994 formentlig var at ændre den midlertidige opholdstilladelse og at erstatte den med, at disse flygtninge kunne blive indvandrere.

Besvarelse

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Det, der spørges om i denne forespørgsel, er vel også – hvis man skal stille det en lille smule anderledes op, end det skete her i begrundelsen for forespørgslen: Hvad ville der ske, hvis vi meget hurtigt begynder at sende folk tilbage?

Jeg synes, det er nødvendigt, at vi tager dette meget realistiske udgangspunkt. For det, der ville ske, ville være, at vi underløb den endnu forholdsvis spinkle, men forhåbentlig stadig mere stabile fredsproces, der er i gang i det tidligere Jugoslavien. Derfor ville det være uansvarligt, hvis man meget hurtigt begyndte at sende folk tilbage.

Det er ikke blot en dansk holdning. Det er en holdning, som bliver meget stærkt understreget af UNHCR, det er en holdning, som de andre europæiske lande giver udtryk for, og det er en holdning, som vore nabolande har, også de nordiske lande.

Derfor er det nødvendigt, at man som udgangspunkt gør sig klart, at hvis man vil freden, hvis man vil være med til at sikre en afvikling af den meget, meget ulykkelige krig, der har fundet sted i det tidligere Jugoslavien, er det nødvendigt, at man ikke forhaster sig med tilbage-sendingen.

Derfor er vi nødt til at lytte til UNHCR. Og hvad er det, de siger? De siger, at for det første er det allervigtigste, at de omkring 1,2 millioner internt fordrevne, der befinder sig i området, kommer på plads. Derefter er det nødvendigt, at man sørger for at finde en placering til dem, der er fordrevet til nærområdet, først og fremmest til Kroatien, og først derefter, at der bliver mulighed for, at folk, der opholder sig i fjernreliggende tredjelande, kan vende tilbage.

Hvis ikke vi følger dette meget nødvendige råd, vil vi underløbe den fred, som nu er på vej, og derfor ville det være aldeles uansvarligt, hvis vi over hals og hoved begyndte at sende folk tilbage.

Det, vi kan gøre for at få en ordnet, ordentlig, velplanlagt hjemvenden, er for det første at bidrage til genopbygningen, for det andet, at vi støtter os til de repatrieringsordninger, som vi allerede har i udlændingeloven, og at vi naturligvis også bliver ved med at forsøge at skabe så trygge vilkår som overhovedet muligt, mens folk opholder sig her i landet.

Det er nemlig afgørende nødvendigt, at det er hele, handlekraftige mennesker, der vender tilbage. Hvis det ikke er det, vil de ikke kunne yde den indsats, der er nødvendig for at få det splittede land til at fungere igen. Derfor er en lang række af de ting, som det danske samfund har gjort allerede nu, gjort med sigte på, at folk kan vende tilbage.

Der har været en undervisning af bosniske børn på bosnisk i næsten hele perioden. Der har været skabt mulighed for, at man kan tage bosniske eksaminer i Danmark, som man kan bruge, når man vender tilbage. Der er endnu unge mennesker fra Bosnien, der går i gymnasiet med henblik på at tage hjemlandets studentereksamen her i landet, for at de kan bruge den, når de vender tilbage.

Det nævner jeg blot som nogle få eksempler på, at hele den indsats, det danske samfund har gjort, har gået på to ben. Det ene er forhåbentlig at sikre folk, at de er så godt udrustet som overhovedet muligt, når de vender tilbage, til at deltage i genopbygningen af deres land. Det er det ene ben. Det andet ben er, at de, i den udstrækning de ikke vender tilbage, under så udramatiskke former som muligt kan blive integreret i det danske samfund.

Den indsats har man i en lang række andre lande set i det samme lys, som vi gør i Danmark. Man har tilrettelagt lovgivningen en smule forskelligt, men i realiteten er det den samme tankegang, der ligger bag den måde, man har indrettet sig på i de forskellige europæiske lande.

Derfor vil det perspektiv, der ligger for en tilbagevenden, fortsat være, at i jo højere grad vi er i stand til at ruste folk til at blive aktive medarbejdere på det ny Jugoslavien, jo bedre vil den forsoningsproces, der skal finde sted i det tidligere Jugoslavien, kunne forløbe.

Forhandling

Tom Behnke (FP):

Det er superærgeligt, at denne debat kommer på så sent et tidspunkt i dag, men det har været

en tætpakket dagsorden. Det er ærgerligt, for det er en utrolig vigtig debat, og det er en debat, som har meget, meget stor betydning for Danmark og for den fremtid, vi kan imødesee.

Jeg skal takke for regeringens korte svar. Desværre var svaret som forventet: Regeringen vil tilsyneladende sidde med hænderne i skødet og blot lade tusindvis af personer fra det tidligere Jugoslavien få permanent opholdstilladelse i Danmark, selv om grundlaget for ophold i Danmark ikke længere er til stede.

Ministeren sagde direkte, at hun ønsker at integrere dem, som ikke vil vende hjem igen. Ministeren spurgte: Hvad vil der ske, hvis man for hurtigt sender disse flygtninge tilbage til Eksjugoslavien? Ministeren oplyste, at UNHCR advarede imod, at man lavede en for hurtig tilbagesendelse, og det var ligesom hele ministerens argumentation for, at der ikke skal gøres noget, at hvis vi sender dem for hurtigt tilbage, kan det give problemer.

Fremskridtspartiet har få modighed, det skal der ikke herske tvivl om. Fremskridtspartiet har indset, at vi ikke kan sende dem tilbage i dag eller i morgen eller i næste uge. Men vi regner med, at det inden for ganske kort tid vil blive muligt, at de kan sendes tilbage. Når den dag kommer, er det vigtigt, at vi allerede i dag har truffet nogle beslutninger, der gør, at vi kan sende dem tilbage, når vi når frem til det tidspunkt, hvor det bliver muligt.

Hastværk er ikke nødvendigvis lastværk. Tværtimod skal det gå hurtigt i denne sag. Hver dag tæller, for der er mange, der vil få permanent opholdstilladelse. De første mange har allerede fået det. Vi ved, at hver dag vil koste mange tusinde kroner, ja, måske endda millioner, hvis ikke regeringen reagerer på virkeligheden.

I december 1992 tildelte man midlertidige opholdstilladelser, og da gav man befolkningen det klare og utvetydige indtryk, at disse personer kun skulle være midlertidigt i Danmark. Det samme signal sendte man til kommunerne: at flygtningelandsbyerne var noget, man oprettede midlertidigt, og så snart der var fred i det tidligere Jugoslavien, skulle man pakke disse flygtningelandsbyer sammen og sende dem ned til Jugoslavien, således at de jugoslaver, der var her i landet, havde et sted at bo, når de vendte tilbage.

Midlertidigheden var kun gældende i 2 år, men det var et klart indtryk dengang, at når de 2 år var gået, ville man tage sagen op til fornyet

overvejelse, hvis der ikke var fred inden. Mange troede på det tidspunkt, at det betød, at midlertidigheden ville blive forlænget. Men i 1994 blev der vedtaget et forslag om, at de pågældende nu kunne søge asyl, og alle fik lov til at blive i Danmark, uanset om de fik asyl eller ej. Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet prøvede at få det ændret til, at midlertidigheden skulle gælde i 3 år, men det forslag blev afvist af et stort flertal i Folketinget med regeringen i spidsen.

Resultatet var forudset, nemlig at et stort antal personer fra det tidligere Jugoslavien her i december måned 1995 ville få permanent opholdstilladelse i Danmark, for nu har de været i Danmark i 3 år. Mange tusinde vil følge efter i de kommende måneder.

Antallet af personer fra det tidligere Jugoslavien, som vil få permanent opholdstilladelse i de kommende dage, uger og måneder, er så stort, at der skal gøres noget, og det skal gøres nu. Sagen er, at der er indgået en fredsftale, og det er kun et spørgsmål om kort tid, før tilbagesendelse kan ske.

Selv om der kun vil gå kort tid, før tilbagesendelse kan finde sted, er det af afgørende betydning, at der ikke er flere, der får permanent opholdstilladelse i Danmark og dermed lov til at blive i Danmark resten af deres liv.

Midlertidig opholdstilladelse burde gives til alle, der søger om asyl, og den burde gælde, til de pågældende kan søge statsborgerskab, eller til der er fred og ro i hjemlandet og de kan sendes tilbage igen. I dag er det sådan, at flygtninge kun er flygtninge i de første 3 år, så overgår de pr. automatik til at få indvandrerstatus og kan dermed blive i Danmark resten af deres liv.

Jeg har spurgt ministeren om, hvor mange det drejer sig om, som vil overgå til at få permanent opholdstilladelse, og jeg kan se, at de tal, som er oversendt fra ministerens side, ikke helt harmonerer med det antal, som er kommet ind i Danmark. F.eks. oplyser ministeren, at der i december måned 1995 vil være 1.084, som vil få permanent opholdstilladelse, men det harmonerer meget dårligt med, at tallene viser, at alene i 1992 indrejste der 8.277 netto. Meget tidligere end december kom de ikke, og i det omfang de kom tidligere, regner man datoen fra den 1. december 1992. Så tallene kan ikke hænge sammen.

Jeg kan i øvrigt sige, at dette tal stiger støt og ligger lige omkring 2.000 i de næste måneder frem til og med april, hvorefter det så klinger en anelse af.

Det har også været fremme i debatten, at der er tale om 17.000 personer fra det tidligere Jugoslavien. Det passer heller ikke. Det tal, der er mere korrekt, er mere end 22.000 personer. Det fremgår klart og tydeligt, hvis man lægger tallene sammen i ministerens nyhedsbrev om Danmarks udlændinge. Hvis man lægger de tal sammen, når man ikke op på 17.000, så når man op på mere end 22.000 personer, så det er langt flere, end der har været tale om på det sidste.

Det er forargeligt, at regeringen stikker hovedet i busken nu, hvor det gælder om at turde stå fast, og hvor det gælder om, at man skal holde de løfter, man har givet befolkningen i Danmark.

De fleste bosnere vil naturligvis vælge Danmark, hvis de kan. Det kan de efter 3 års lovligt ophold i Danmark, og det kan ingen fortænke dem i. Naturligvis vil mange af dem vælge at blive i Danmark.

Det er Fremskridtspartiets opfattelse, at de skal hjem. De skal ned og hjælpe med genopbygningen af deres eget land.

Befolkningen i Danmark vil sidde tilbage med indtryk af, at regeringen vil gøre bosnierne til indvandrere, og det strider imod de løfter, regeringen tidligere har givet.

Vi har i dag hørt ministeren i sin svartale give udtryk for, at de pågældende skal integreres i det danske samfund. Finansloven skærer ned over for de svageste i vores samfund. Det har vi set, og det sker, samtidig med at regeringen fortsat har travlt med at bruge penge på folk, som burde vende hjem snarest muligt.

De, der vil blive i Danmark, vil enten komme til at leve af offentlig overførselsindkomst eller tage nogle af de arbejdspladser, der i forvejen er for få af i Danmark. Det vil alt andet lige betyde en forringet levestandard for danskerne, som så skal til at dele med de fremmede, ikke fordi der nødvendigvis er noget i vejen med at dele, men i dette tilfælde taler vi om flygtninge, hvis opholdsgrundlag ikke længere er til stede. De bør vende tilbage, lige så snart det kan lade sig gøre.

Fremskridtspartiet er naturligvis klar over, at vi ikke kan sende dem hjem i dag eller i morgen, som jeg har nævnt tidligere, men det er vigtigt, at vi allerede nu i dag påbegynder en planlægning af hjemsendelsen, således at de pågældende kan vende hjem, så snart der bliver givet grønt lys fra UNHCR.

Der er også mange børn i det tidligere Jugoslavien, som ikke har gået i skole nu i 4 år. Skal

lærerne, der opholder sig her i Danmark, ikke hjem til Jugoslavien og undervise disse børn? Skal læger, sygeplejersker og andre med en uddannelse, som der er hårdt brug for – vel at mærke i Jugoslavien – ikke tilbage til Jugoslavien og hjælpe med at genopbygge landet?

Ud over at Fremskridtspartiet har den opfattelse, at vi skal hjælpe dem tilbage igen, og vi skal hjælpe dem med at få et sted at bo, mens de genopbygger deres land, så er vi, som fru Kirsten Jacobsen også var inde på, indstillet på at give en slags Marshallhjælp, hvor man efter de eksisterende regler kan give både et kontant beløb og andre goder, som kan hjælpe dem igennem de første svære måneder i Jugoslavien og til at få genopbygget det tidligere Jugoslavien.

Vi står nu i en situation, hvor det gælder om at handle hurtigt. Som nævnt tidligere har mange allerede fået permanent opholdstilladelse i Danmark, og de kan ikke sendes hjem mod deres vilje. Mens vi gennemfører denne forespørgselsdebat og i de kommende dage og måneder, vil endnu flere få permanent opholdstilladelse. Alene i december overgår som nævnt over 1.000 flygtninge til at få permanent opholdstilladelse, og i månederne fremover er det helt op imod 2.000 hver måned, der får lov til at blive i Danmark resten af deres liv.

Folketinget kan, hvis viljen er der, allerede i dag beslutte at standse den automatiske overgang til permanent opholdstilladelse, således at så mange som muligt kan sendes hjem, når situationen er til det. Samtidig er det vigtigt, at asylsagsbehandlingen stilles i bero, idet der ikke længere er nogen grund til at give asyl til personer fra det tidligere Jugoslavien. Jeg er godt klar over, at vi ikke bare kan afvise de pågældende, men så lad dem blive her på tålt ophold i de uger eller måske få måneder, det varer, inden de kan vende tilbage.

Fremskridtspartiet mener, at Folketinget skal sende en klar melding til de pågældende flygtninge om, at meningen er, at de skal hjem igen. Fremskridtspartiet mener også, at Folketinget skal sende en klar melding til den danske befolkning om, at flygtninge ikke skal blive til indvandrere.

Endelig er det vigtigt, at Folketinget allerede nu meddeler udlændingemyndighederne, at planlægningen af den praktiske tilbagesendelse af flygtninge skal fastlægges hurtigst muligt, således at vi er klar til at sende flygtninge hjem, så snart der bliver givet grønt lys fra UNHCR.

På den baggrund skal jeg på vegne af Fremskridtspartiet fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Idet Folketinget konstaterer, at der er indgået en fredsftale mellem de stridende parter i det tidligere Jugoslavien, pålægger Folketinget regeringen at tage de nødvendige skridt til at sikre,

- at asylsagsbehandlingen standses for personer fra det tidligere Jugoslavien, således at de midlertidige opholdstilladelser opretholdes, til hjemsendelse kan finde sted,
- at alle, der den 12. december 1995 ikke har haft lovligt ophold her i landet i mere end 3 år, kan hjemsendes, så snart det er muligt, uanset reglerne i udlændingelovens § 19,
- at planlægningen af den praktiske tilbagesendelse af personer fra det tidligere Jugoslavien påbegyndes, herunder at de pågældende får hjemsendeshjælp og et sted at bo i hjemlandet ved bl.a. at transportere de i Danmark opførte flygtningelandsbyer til det tidligere Jugoslavien.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 27).

Anden næstformand (Henning Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Dette dagsordensforslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Fra Fremskridtspartiets side indgik det som en selvstændig optakt til denne diskussion, at der skulle være nogle, som ikke ønskede at tage diskussionen, at der skulle være nogle, der var bange for at tage diskussionen, og at Fremskridtspartiet blev forhindret i at føre diskussionen. Det indtryk synes jeg bestemt ikke skal brede sig.

Jeg vil godt stille Fremskridtspartiet et par spørgsmål til at begynde med. For det første: Er der fred i Eksjugoslavien i dag? Er der fred i Bosnien? Vi fik at vide, at der var underskrevet en fredsftale, men det er forkert. Den er ikke underskrevet, der er ikke indgået nogen aftale. Men er der fred i Bosnien? Foregår der ikke længere etniske udrensninger? Foregår der ikke længere forfølgelser? Det må være muligt at svare på det spørgsmål.

Og for det andet: Skal flygtningene vende tilbage eller sendes tilbage til de steder, de oprindeligt kommer fra, eller skal de sendes tilbage til de etniske zoner, som er oprettet? Eller sagt på en anden måde: Støtter Fremskridtspartiet etniske udrensninger? Det må det også være muligt at få svar på.

Og for det tredje: Som det lige er blevet læst op fra forslaget om motiveret dagsorden, er en af de måder, Fremskridtspartiet vil forberede hjemsendelsen på, at transportere de i Danmark opførte flygtningelandsbyer til det tidligere Jugoslavien. Jeg synes, det kunne være relevant for Fremskridtspartiet at fortælle, hvor i det tidligere Jugoslavien disse flygtningelandsbyer skal transporteres til. Skal det være dertil, hvor disse mennesker kommer fra, eller skal de genopføres et eller andet tilfældigt sted?

Og for det fjerde vil jeg godt spørge: Hvis forslaget vedtages, hvor lang tid skal de mennesker så stadig være her, indtil de kan sendes hjem? Hvor lang tid skal de være på midlertidig opholdstilladelse, hvis nu – hvad man godt kunne forestille sig – krigen bryder ud igen? Det er jo sket før, og det er heller ikke første gang, Fremskridtspartiet forlanger de pågældende mennesker sendt hjem. Men hvis nu krigen skulle bryde ud igen, som vi har set det før, skal de så fortsat være her på midlertidig opholdstilladelse, og i så fald hvor længe? Der er jo ikke nogen tidsbegrænsning i Fremskridtspartiets forslag.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Lad mig svare på hr. Søren Søndergaards spørgsmål med det samme.

Det første spørgsmål lød: Er der fred? Både fru Kirsten Jacobsen og undertegnede har i de taler, vi har holdt, klart understreget, at vi var indstillet på at afvente, at der bliver givet grønt lys fra UNHCR til, at de pågældende mennesker kan sendes tilbage til det tidligere Jugoslavien. I det øjeblik, UNHCR giver grønt lys, er jeg klart overbevist om, at der er fred og ro i det tidligere Jugoslavien.

Hr. Søren Søndergaard spurgte også, om der ikke fortsat foregår forfølgelser og lign. Igen det samme svar: Det er jo næsten umuligt at følge med i på afstand, men det er klart, at i det øjeblik, hvor UNHCR går ind og siger, at nu er der stabilitet og nu kan de vende tilbage, kan de også vende tilbage. Det er vi slet ikke i tvivl om.

Hr. Søren Søndergaard spurgte også, hvor de skal sendes tilbage til. Skal de sendes tilbage til det sted, de kom fra, eller skal de sendes til nogle af de nye etniske områder, der er oprettet? Svaret er naturligvis, at tilbagesendelse skal ske i tæt samarbejde med de pågældende personer, og de vil naturligvis få indflydelse på, hvor de skal sendes hen. Det skal der jo slet ikke være tvivl om. Det skal ikke være således, at vi her i Folketinget skal sidde og bestemme, at den ene skal dertil, og den anden skal dertil. Det må være et spørgsmål om at rådføre sig med de pågældende om, hvor de gerne vil hen, og derefter kan man sende dem dertil.

På samme måde vil det være med flygtningelandsbyerne. Dengang man lavede dem, var det meningen fra starten, at når flygtningene kunne vende tilbage, skulle landsbyerne også flyttes tilbage til det tidligere Jugoslavien. De skal naturligvis sættes op på egnede steder, og egnede steder vil selvfølgelig være dér, hvor de flygtninge, som kommer fra Danmark, flytter tilbage til.

Så spurgte hr. Søren Søndergaard også: Hvor længe skal vi fastholde denne status quo med midlertidighed? Hvor længe skal vi lave disse undtagelser for personer fra det tidligere Jugoslavien? Jamen sagen er, at hvis der kommer en ny vending i sagen, og hvis krigen blusser op igen, har vi en ny situation, og så er der intet, der forhindrer Folketinget i at tage debatten op igen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg kan ikke forstå det, hvis udgangspunktet er UNHCR's vurderinger. UNHCR har nogle vurderinger, som går ud på, at der kommer til at gå mange år med at fuldføre denne proces, og hvis det er UNHCR's vurderinger, der lægges til grund, hvorfor står det så ikke i forslaget?

Der står i forslaget, at planlægningen af den praktiske tilbagesendelse af personer fra det tidligere Jugoslavien påbegyndes ved bl.a. at transportere de i Danmark opførte flygtningelandsbyer til det tidligere Jugoslavien. Er det ikke det, der står? Der står ikke ét ord om UNHCR.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det er sent, og det kan være svært at fastholde koncentrationen.

I min ordførertale gjorde jeg utrolig meget ud af at gøre det helt klart, at det, vi taler om i pind nr. 3, er planlægningen af den konkrete tilbagesendelse. Den skal påbegyndes nu og færdiggøres hurtigst muligt, så vi ikke den dag, hvor UNHCR og andre internationale organisationer siger, at nu kan tilbagesendelse finde sted, først skal til at sætte os omkring skrivebordet og planlægge, hvordan det skal gøres rent praktisk. Alle de praktiske ting skal være på plads den dag, hvor vi får grønt lys.

Der står, at planlægningen skal påbegyndes her og nu. Der står ikke noget i den motiverede dagsorden om, at tilbagesendelsen skal påbegyndes i dag eller i morgen, men at vi må kunne fastlægge planlægningen allerede nu. Det fremgår klart og tydeligt, og det fremgik klart og tydeligt af den ordførertale, jeg holdt.

Dorte Bennedsen (S):

Fremskridtspartiets ordfører sagde for et øjeblik siden, at det var superægerligt, at denne debat kom på dette sene tidspunkt, og det kan jeg sådan set være enig med ordføreren i. Men den beklagelse kan han rette mod et bestemt sted, nemlig Fremskridtspartiet selv, der behårdt har stået på, at det ville bruge sin ret til at fremme denne forespørgsel efter 10 dage i stedet for at gå ind i køen af forespørgsler.

Om selve problemet skal jeg sige, at den 21. november skete det, vi alle har håbet på gennem flere år: Der blev opnået enighed om en fredsaftale for Bosnien-Hercegovina. Men desværre er aftalen jo ikke ensbetydende med, at der nu er fred i det tidligere Jugoslavien. Okay, den er det første spæde tegn på, at freden måske er på vej, og at der med tiden forhåbentlig kan blive tale om en stabil og varig fred. Men ingen kan i dag sige noget om, hvorvidt processen vil lykkes. Aftalen er ikke underskrevet, og ingen ved noget om, hvorledes f.eks. de bosniske serbere vil reagere, når aftalen skal føres ud i livet. Men selv om alt skulle gå positivt og det fælles håb om en varig fred bliver opfyldt, er der alligevel grund til at slå koldt vand i blodet.

Aldrig så snart var der tale om enighed om en fredsaftale, før Fremskridtspartiet foreslog, at der nu tages initiativ til at sende de bosniske serbere hjem. Partiet glemte desværre at fortælle, hvordan man forestiller sig, det skal ske her og nu eller – som det blev sagt for lidt siden – i løbet af kort tid.

Den helt grundlæggende forudsætning er, som det også blev slået fast ved bosnierlovens vedta-

gelse for ca. et år siden, at UNHCR vurderer, at forholdene i området er så stabile, at de bosniske flygtninge kan vende hjem til sikrede forhold. Når freden er sikret, forestår der et meget stort genopbygningsarbejde af det ødelagte land. Der befinder sig i det tidligere Jugoslavien omkring 1,2 millioner mennesker, som er fordrevet fra deres hjemegn. De skal genplaceres, de skal genhuses, og når man har set nogle af de landsbyer og byer, som krigen har tromlet hen over, skal der ikke ret megen fantasi til at forestille sig, at det er et enormt arbejde, der forestår.

Men når det er sket, og når de et blevet genplaceret og genhuset, drejer den næste fase sig om de ca. 800.000 bosniere, som i dag befinder sig i Vesteuropa. Dem sætter man altså ikke blot i busser og kører dem hjem til ingenting. Skal de have en nogenlunde realistisk mulighed for at vende hjem, kræver det, at Vesteuropa – og altså også Danmark – går kraftigt ind i genopbygningen af det ødelagte land. Det drejer sig om at skaffe tag over hovedet, genetablering af vand, el og infrastruktur og genopbygning af virksomheder og dermed også arbejdspladser. Men det er ikke gjort med at tage nogle flygtningelandsbyer rundt omkring i Danmark og genplacere dem i det tidligere Jugoslavien.

Hele denne gigantiske indsats kan ikke løses i løbet af nogle få måneder, og derfor er det urimeligt og umenneskeligt at kræve, at de 17.000 bosniere, vi har modtaget, skal hjemsendes nu. UNHCR advarer faktisk også meget imod en for tidlig hjemsendelse af de bosniske flygtninge.

Hvis Vesteuropa i løbet af de kommende måneder eller måske det kommende trekvarte år beslutter sig for at tilbagesende de 800.000 bosniere, som Vesteuropa har taget imod, vil det have en sikker konsekvens: Det bosniske samfund vil bryde sammen, og risikoen for nye krigshandlinger vil være mere end overhængende. Derfor er det i alles interesse – i Bosniens, i Europas og altså også i Danmarks interesse – at vi ikke handler overilet, men følger den plan for genopbygning og tilbagevenden, som UNHCR har udarbejdet og skal stå for.

At nogle bosniere har været så længe i Danmark, at de har fået varig opholdstilladelse, og at andre – det skal erkendes – vil få det i løbet af de kommende måneder, der vakt harme hos nogle politikere. Men det følger altså af de regler, der blev fastlagt, da bosnierne kom hertil, og som er begrundet i nogle menneskelige hensyn, fordi det er ødelæggende at leve i årevis uden at

vide, om man er købt eller solgt, og uden at vide, om man har en fremtid for sig selv og sin familie.

Men varig opholdstilladelse er jo ikke ensbetydende med, at de pågældende bliver her i landet. Nogle vil givetvis vælge at blive, bl.a. fordi de har problemer som f.eks. blandede ægteskaber, der vil gøre det overordentlig vanskeligt for dem at vende tilbage. Når hr. Tom Behnke for lidt siden sagde, at de fleste naturligvis vil vælge Danmark, havde han jo intet belæg for det.

Jeg tror, det er vigtigt at huske på, at det ikke er lykken at være flygtning og være tvunget til at forlade familie, venner, arbejde og vante omgivelser for i stedet at slå sig ned i et fremmed land. Det er ikke lykken, uanset hvad vi som danske mener om vores fortrinlige land. Derfor har mange af bosnierne ét stort ønske, nemlig at vende hjem, når det igen bliver muligt, og derfor skal Danmark også aktivt motivere dem til at vende hjem, og det kan vi bedst gøre gennem en forstærket indsats for genopbygning. Det handler om at skabe boliger, skoler og arbejdspladser – kort sagt om at skabe realistiske eksistensmuligheder både for dem, som i dag befinder sig i området, og for dem, som vender tilbage fra en flygtningetilværelse i Vesteuropa.

Med disse ord har jeg vist også givet klart udtryk for, at Socialdemokratiet ikke kan støtte den foreslåede dagsorden.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

En ting var i hvert fald godt, nemlig at fru Dorte Bennedsens tale var ganske klar. Socialdemokratiet ønsker at give de herboende flygtninge fra det tidligere Jugoslavien valgfrihed til fortsat at blive i Danmark og overgå til permanent opholdstilladelse, og kun de, der selv ønsker det, skal returnere. Det er klar tale. Så ved vi, hvor vi har Socialdemokratiet.

Men jeg vil gerne anholde, at fru Dorte Bennedsen sagde, at det var farligt osv. at sende dem hjem nu, og at Fremskridtspartiet ville sende dem hjem nu. Det er nøjagtig det, Fremskridtspartiet har sagt at vi ikke vil. Vi er klar over, at det ikke kan lade sig gøre fra den ene dag til den anden. Vi har selv flere gange i dag under debatten understreget, at der skal være grønt lys fra de internationale myndigheder, så jeg vil gerne have slået fast, at der ikke er tale om at handle overilet. Der er tale om at starte en planlægning, således at når det grønne lys kommer, er man klar med en plan.

Og Fremskridtspartiet adskiller sig ganske markant fra Socialdemokratiet ved, at vi ikke ønsker, at disse 20.000 eller mere skal blive indvandrere. Det frie valg, fru Dorte Bennedsen ønsker at give dem, ønsker Fremskridtspartiet ikke. Vi ønsker, at de skal tilbage og være med til at genopbygge deres land, så hurtigt det er forsvarligt at gøre det.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Fru Dorte Bennedsen negligerede vores motive-rede dagsorden ved at sige, at det ikke kan lade sig gøre bare ved at flytte nogle flygtningelandsbyer derned. Nej, men læs nu den motive-rede dagsorden eller lyt til motiveringen. Det blev sagt klart og tydeligt, at der også skal andre ting til. Så er det vist skåret ud i pap.

Fru Dorte Bennedsen sagde, at det var umenneskeligt, at man skulle leve i uvished i årevis. Jeg ved ikke, om 3 år er årevis, men det mener jeg ikke. I øvrigt mener jeg heller ikke, det er et spørgsmål om, at det er umenneskeligt at leve i denne uvished, for hvad er det for en uvished, vi taler om? Vi har klart og tydeligt givet udtryk for, at de pågældende personer kan få lov til at blive i Danmark, til det er sikkert at vende tilbage til det tidligere Jugoslavien. Er det at leve i en uvished? Nej, det er det ikke. Man behøver ikke nødvendigvis at give dem permanent opholdstilladelse resten af livet for at fjerne uvisheden. Uvisheden ligger i, at vi yder dem sikkerhed og beskyttelse, indtil de kan vende tilbage igen. Det giver en sikkerhed og en vished, som er i orden.

Så sagde fru Dorte Bennedsen også, at der intet belæg var for at udtale, at de fleste af dem ville blive i Danmark. Det er fremgået med al ønskelig tydelighed af interviewundersøgelser i både dagspressen og fjernsynet, at langt de fleste godt kan lide at være i Danmark, og at de gerne vil have lov til at blive i Danmark. Det fremgår med al tydelighed, så selvfølgelig er der belæg for det, vi står her og siger. Sagen er nøje undersøgt.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er i hvert fald umenneskeligt at blive ved med at trække denne debat ud på dette tidspunkt, så jeg skal gøre det kort.

Hele Europa venter med tilbageholdt ånde-dræt på, om der vil blive en holdbar fred i det tidligere Jugoslavien. Vi har i Venstre tidligere på aftenen tilsluttet os, at danske militære styrker stilles til rådighed for at sikre freden. Det

var VK-regeringen, der i sin tid åbnede Danmark for at give krigsflygtninge fra det tidligere Jugoslavien midlertidig beskyttelse, og det løfte står vi ved, så længe krigen varer. Men vi har aldrig lovet krigsflygtningene, at de skulle blive indvandrere.

Vi finder i Venstre, at Danmark skal yde sit bidrag til genopbygningen af det tidligere Jugoslavien; men det må selvsagt ske i samarbejde med folkeslagene selv og også med de bosniere, der har opholdt sig her i Danmark nogle år, og som har lært demokratiet at kende.

Det er vigtigt, at planlægningen for genopbygningen begynder snarest, men det er på den anden side lige så vigtigt, at repatrieringen hverken sker tilfældigt eller forceres. Vi er i Venstre enige med dem, der advarer om, at en for tidlig hjemrejse kan bringe fredsprocessen i fare og forrykke de lokale magtforhold; men der skal planlægning til, også hos de herværende bosniere, og den vil vi gerne være med til at påbegynde.

For Venstre er det helt afgørende, at den militære støtte, som Danmark har ydet og fremdeles skal yde, og den humanitære indsats, der er ydet og fremdeles skal ydes i Eksjugoslavien, bakkes op af de bosniere, der har haft beskyttelse her, og at de selvsamme bosniere nu viser deres interesse for at vende tilbage og genopbygge deres land. Vi forstår godt den bosniske chargé d'affaires, der gentagne gange har opfordret bosnierne til nu at vise vilje til at vende tilbage. Det ligger naturligvis i hele flygtningebegrebet, at flygtninge er personer, der er på flugt fra noget, og som vender tilbage, så snart grunden til flugten er ophørt.

Man kunne også stille spørgsmålet: Er sikring af freden ikke netop et arbejde, der ligger og venter på dem, der drog ud? Bør de, der drog ud, netop ikke vende tilbage og støtte dem, der blev og tog kampen op mod aggressorerne?

Danskerne tog godt imod de krigsramte. Kommunerne lagde sig i selen og byggede flygtningelandsbyer, og mange frivillige kræfter forenedes i en indsats for at gøre forholdene tålelige. Men forudsætningen var altid, at de krigsramte kun er her midlertidigt.

Regeringen og regeringspartierne har et kæmpestort troværdighedsproblem, hvis de render fra alle de udtalelser og de løfter, vi har hørt her fra Folketingets talerstol. Den danske velvilje mod de bosniske krigsramte vil vende sig, hvis det viser sig, at bosnierne ikke selv takserer den danske indsats som så værdifuld, at deres land er værd at vende tilbage til.

Vi opfordrer stærkt regeringen, Socialdemokraterne, Centrum-Demokraterne og De Radikale til nu at holde ord og stå ved det, man gennem årene har sagt. Og for at afprøve, om man vil det, vil vi sammen med De Konservative om lidt fremsætte et forslag om motiveret dagsorden.

Og så vil jeg gerne sige til sidst, at nu nærmer vi os altså midnat, og jeg mødte et kvarter over seks i morges. Dette var mit første indlæg, og det er også mit sidste indlæg.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg må indrømme, at jeg sjældent har oplevet en minister løbe så hurtigt fra sine egne tilsagn, som indenrigsministeren gjorde i den tale, ministeren holdt for en halv times tid siden.

Ministeren fremsatte selv et lovforslag for lidt over et år siden. Det hed lovforslag nr. L 86, det blev fremsat den 30. november 1994, og i bemærkningerne står der på side 7 i første spalte – og det er jo ministeren, der er ansvarlig for bemærkningerne – at det imidlertid må understreges, at det overordnede sigte fortsat er, at gruppen af krigsflygtninge fra det tidligere Jugoslavien skal vende hjem.

Og hvad var der så i hele ministerens tale i dag om, at de skulle vende hjem? Jo, ministeren udelukkede ikke, at der kunne være enkelte, der på et eller andet tidspunkt selv syntes, at det var rimeligt, at de måske alligevel vendte hjem. Så langt så godt. Men ellers var det jo først og fremmest en tale om integration, om forberedelse til at blive i Danmark, osv. Det må siges at være et markant holdningsskift på bare et år.

Men der er jo også andre, der har skiftet holdning. Da vi lavede den oprindelige lov om midlertidigt ophold til personer fra Eksjugoslavien, førstebehandlede vi den i sin tid den 21. oktober 1992, og som jeg har gjort før, vil jeg godt citere fru Elisabeth Arnold fra Folketingets forhandlinger, sp. 534:

»Det er vigtigt, at disse personer ikke skal have store, dyre programmer og integreres osv., de skal simpelt hen have en midlertidig beskyttelse, fordi deres verden er brudt sammen, og når der er kommet tålelige forhold i deres hjemegn, skal vi gennem FN nok hjælpe med at fortælle, at nu kan de godt blive sendt tilbage igen.«

Det synes jeg faktisk var lidt hårdt og lidt firkantet formuleret. Jeg synes, det er rimeligt – og det har et stort flertal i Folketinget jo også tilsluttet sig på forskellig måde – at når man skulle

blive her i en lidt længere periode end nogle få måneder eller et halvt år, skulle man selvfølgelig også have rimelige forhold. Men det var altså, hvad fru Elisabeth Arnold sagde, og nu får fru Elisabeth Arnold jo chancen for at komme op og sige, at det blev sagt på et helt andet tidspunkt, nemlig for 3 år siden, og i en anden situation.

Men det, der er spændende, er, at denne gang har jeg gravet en lille smule videre i forhandlingerne, da vi for 3 år siden lavede hele grundlaget for den lovgivning, vi også diskuterer i dag. Justitsministeren hed dengang hr. Hans Engell, og han svarede lidt senere bl.a. på det, fru Elisabeth Arnold havde sagt. Jeg citerer her fra sp. 551, og det er igen den 21. oktober 1992, hvor den daværende justitsminister sagde:

»Hvis fru Elisabeth Arnold kunne garantere mig, at den dag, der måtte foreligge en situation i Jugoslavien, hvor man kunne skønne: Nu vil de pågældende kunne rejse tilbage, den dag, der kom en krystallklar udtalelse fra UNHCR til Danmark, til de andre vesteuropæiske lande: Nu er situationen sådan, at de pågældende kan rejse tilbage – hvis jeg den dag vidste, at så ville et massivt flertal i Folketinget bakke det op, så er det rigtigt, fru Elisabeth Arnold, så kunne jeg måske tage det lidt roligere. Men sådan har virkeligheden bare ikke været. Det skal også siges.«

Man må jo sige, at det var en profetisk justitsminister. Han forudså problemerne, da et massivt flertal dengang sagde, at det var en midlertidig opholdstilladelse, det var et helle, det var en beskyttelse til nogle mennesker, der stod i en utrolig vanskelig situation; men den dag, situationen var forbi, skulle de hjem. Det bliver der tilsyneladende ikke noget af i dag, og det kan godt ske, at det tager 2 måneder, 4 måneder eller 6 måneder; men alt tegner til, at vi i løbet af 1996 når den dag, hvor de trykt kan vende tilbage og være med til at genopbygge det land, de så frygteligt måtte forlade for 3 eller 3½ år siden.

Lad os forestille os – for at beskrive, hvorfor det efter konservativ opfattelse kun er ret og rimeligt, at man hjælpes tilbage, den dag situationen er sikker – at der var borgerkrig i Danmark, at mere end 1 million danskere flygtede fra rædslerne, og at knap 18.000 af disse danskere fik midlertidigt ophold i et Balkanland. Jeg er overbevist om, at næsten alle danskere i denne tænkte situation ville have tre fælles synspunkter: For det første ville man selvfølgelig være taknemmelig over for det land, der gav midler-

tidigt ophold, mens borgerkrigen rasede i Danmark. For det andet ville man finde det urimeligt, hvis man havde et krav på at blive indvandrere i dette Balkanland, den dag borgerkrigen sluttede i Danmark, og for det tredje ville man – hvad enten man havde været væk fra Danmark i 3, 4 eller 5 år – finde det rimeligt, at man vendte tilbage til sit eget land, når freden var sikret og landet skulle genopbygges.

Men det er desværre ikke den holdning, regeringspartierne og et flertal i Folketinget hidtil har haft. De har givet mulighed for, at op til 18.000 bosniere kan blive boende i Danmark resten af deres liv. Folketingets flertal vedtog jo i januar i år en lov, der betød, at mange tusinder eksjugoslaver allerede i dag, den 12. december 1995, har en lovfæstet ret til at blive boende i Danmark resten af deres liv. Og om et halvt år er der ca. 6.000 flere, der får livsvarigt ophold.

Det Konservative Folkeparti stemte imod loven, og det har vi ikke fortrudt ét sekund, tværtimod. Vi mente, at eksjugoslaverne alene skulle have midlertidigt ophold i Danmark, ikke livsvarigt. Vi har nemlig den klare holdning, at flygtninge skal hjælpes, så længe de er på flugt fra noget. Men den dag, årsagen til flugten er væk, og når der atter er fred i eget land, skal de naturligvis vende hjem og være med til at genopbygge deres eget land.

Jeg vil godt understrege – inden der er nogle, der går herop og fremsætter korte bemærkninger – at selvfølgelig skal eksjugoslaverne ikke sendes tilbage her og nu. Det skal først ske, når freden er sikret, når NATO er på plads og hjemrejsen kan ske på ordnet vis, og det skal ske i samarbejde med de øvrige lande, der har givet beskyttelse til eksjugoslaver under borgerkrigen. Det er altså nøjagtig det samme, som UHNCR siger. Det virker efter min mening grotesk, at vi nu, hvor vi drøfter, hvordan vi økonomisk og med arbejdskraft bedst kan støtte genopbygning af Eksjugoslavien, samtidig tillader, at veluddannede bosniere kan blive i Danmark resten af deres liv i stedet for at deltage i dette arbejde. Kort sagt: De Konservative ønsker ikke at stille bosnierne bagest i den danske arbejdsløshedskø, men forrest i den kø, der skal udføre alle de arbejdsopgaver, fru Dorte Bennedsen så malende og rigtigt beskrev, og som findes og vil komme i Bosnien.

Og hvad så med planerne og forberedelserne til at kunne hjælpe bosnierne tilbage til deres eget land? I dag har i hvert fald medlemmerne af Det Udenrigspolitiske Nævn modtaget to

bilag fra udenrigsministeren, bilag 384 og 380. Lad mig tage det første ganske kort: Det er et dokument fra OSCE, der fortæller om det store møde i Ungarn, hvor også Danmark deltog, og hvor ministrene fra OSCE siger, at man er helt klar over de store opgaver, som vil blive pålagt dem, bl.a. vedrørende hjemsendelse af flygtninge til deres eget land. Det siges videre – og her oversætter jeg direkte fra engelsk – at de deltagende stater, altså de 52 OSCE-lande, skal gøre alle anstrengelser for at møde disse behov – altså hjemsendelse af flygtninge – efter bedste evne, når der er sikkert.

Der har været en stor konference i London hele weekenden, hvor bl.a. FN's flygtningehøjkommissær og Carl Bildt var til stede, og vi har også fået at vide, hvad der blev sagt her. Konferencen var bl.a. enig om, at beskyttelse og udbredelse af menneskerettighederne og hurtig tilbagesendelse af flygtninge og handicappede er vigtig, og som det sidste fastslog FN's flygtningehøjkommissær i søndags i London, at hovedopgave nr. 2 var at planlægge og udføre en repatriering, altså en hjemsendelse, i samarbejde med asyllandene og regeringen i Bosnien-Hercegovina for at sikre en hurtig, sikker og velorganiseret tilbagevending af flygtninge og handicappede.

Det er altså nøjagtig det, som alle de organisationer, der beskæftiger sig med spørgsmålet, siger at man skal gå i gang med og koordinere, og det er derfor, Det Konservative Folkeparti ønsker, at regeringen nu endelig erkender den nye situation. Vi erkender, at de mange tusinde, der allerede har fået livsvarigt ophold, selvfølgelig kan bevare deres livsvarige ophold, for man tager ikke noget fra folk, som de har fået ved lov. Men regeringen må også erkende, at de mere end 12.000, som endnu ikke har opnået livsvarigt ophold, som en helt naturlig ting skal forberedes på, at de i løbet af 1996 skal vende hjem, og endelig må regeringen erkende, at dette kræver lovændringer, og at den derfor hurtigt må fremsætte disse lovforslag.

Jeg skal derfor på vegne af Det Konservative Folkeparti og Venstre fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Idet Folketinget erkender, at situationen i Bosnien-Hercegovina ikke er så afklaret, at personer, som har haft midlertidigt ophold i Danmark, endnu kan hjælpes tilbage i sikkerhed, konstaterer Folketinget

- at parterne er enedes om en fredsftale for Bosnien-Hercegovina, og at NATO's fredsstyrke er på vej ind i området,
- at Europa og USA – senest i weekenden – har drøftet og planlagt, hvordan man kan støtte genopbygningen og sikre, at flygtninge kan vende tilbage i sikkerhed.

Derfor opfordrer Folketinget regeringen til hurtigst muligt at gennemføre lovgivning, der sikrer, at krigsramte, der endnu ikke har erhvervet en opholdstilladelse, der ikke kan inddrages, sikres midlertidig beskyttelse. Herefter skal disse personer som led i en samlet genbosætningsordning hjælpes tilbage, når forholdene tillader det.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 28).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingerne.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Ja, vejen til helvede er som kendt brolagt med gyldne løfter, så jeg vil bare lige – selv om hr. Helge Adam Møller selvfølgelig godt ved det – gøre opmærksom på, at på trods af alle de udmærkede vedtagelser og beslutninger fra konferencen i London var der én ting, som man ikke blev enige om, nemlig hvorfra pengene til genopbygningen skulle komme. Det lille problem mangler man endnu at få på plads.

Så er der en anden ting, som jeg synes vi lige så godt kan få afklaret med det samme: Hr. Helge Adam Møller nævnte, at 6.000 ville få varigt ophold ved at få deres asylsager behandlet i det kommende halvår, men hvis der ikke er noget asylgrundlag, som vi har hørt flere gange fra Fremskridtspartiet, for dem, hvis ansøgning om asyl skal behandles i den kommende periode, så vil de pågældende jo ikke få asyl. De vil jo kun få asyl, hvis der er et asylgrundlag. Det tør vel være rimelig klart. Så hvis der ikke er noget grundlag for at give folk asyl, dvs. hvis forholdene i det tidligere Jugoslavien er tilstrækkelig sikre til, at der ikke er noget asylgrundlag, ja, så vil de ikke få noget varigt ophold i Danmark. Det er rimelig klart.

Det spørgsmål, man så kan rejse, er: Kan hr. Helge Adam Møller udelukke, at der findes nogen, som på trods af alle fremskridtene osv.,

som hr. Helge Adam Møller mener man kan se, alligevel har et krav på asyl? F.eks. fordi de har rodet sig ud i konflikter med alle krigens parter. F.eks. fordi de er menneskerettighedsaktivister og har været imod nationalister på alle sider. Kan hr. Helge Adam Møller udelukke, at der findes den slags personer? Og skal den slags personer ikke have deres asylsag behandlet?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

En del af denne debat er Enhedslisten naturligvis undskyldt i forhold til, idet noget af den er foregået, før Enhedslisten blev repræsenteret i Folketinget. Men hr. Søren Søndergaard sad i Folketinget på det tidspunkt, hvor man lavede den sidste ændring. Det er jeg helt overbevist om. På det tidspunkt var man godt klar over, at i den fase, hvor de pågældende ville få lov til at søge asyl, var et flertal her i Folketinget enige om, at uanset om de fik asyl eller ej, så fik de lov til at blive i Danmark. Det er jo en kendsgerning.

Men jeg tog egentlig ordet for en kort bemærkning til hr. Helge Adam Møller, for denne nåede jo frem til at foreslå en motiveret dagsorden. Den motiverede dagsorden, som hr. Helge Adam Møller læste op, har jo i virkeligheden det samme indhold som Fremskridtspartiets motiverede dagsorden; den er bare formuleret på en lidt anden måde.

Jeg er i øvrigt meget enig med den ordførertale, som både Venstres og De Konservatives ordfører holdt, og jeg er glad for den enighed, der trods alt er. Jeg undrer mig lidt over, at Venstre og De Konservative så ikke blot kunne stemme for den motiverede dagsorden, som Fremskridtspartiet har foreslået. Det ville jo være noget nemmere.

Jeg skal sige, at Fremskridtspartiet fastholder det forslag, vi har fremsat om motiveret dagsorden, men jeg kan allerede på nuværende tidspunkt løfte sløret for, at når vi skal stemme på torsdag, så vil vi stemme for V's og K's dagsorden, fordi den også indeholder elementerne om sikring af en tilbagesendelse så hurtigt, som det er muligt, så man undgår, at flere får permanent opholdstilladelse.

Det er rigtigt, som det også blev sagt af hr. Helge Adam Møller, at noget af det her kræver måske lovændringer, men det er jo ikke noget problem. Vi har jo tidligere, når regeringen skulle have gennemført nogle nye skatte- og afgiftslove, når der skulle indføres skat og afgift, mange gange set, hvordan det er noget, man

kan ordne hen over en nat, og så er dét sat på plads. Så hvis viljen er der, kan man også ordne lovgivningen i løbet af ganske kort tid. Det er ikke noget problem. Det har vi altså set før på specielt skatte- og afgiftsområdet, hvor regeringen har været eminent dygtig til at få tingene gennemført hen over natten.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Hr. Søren Søndergaard stillede mig to spørgsmål. Først om de 5.000 eller 6.000, der i løbet af det næste halvår kunne få asyl, hvor hr. Søren Søndergaard siger, at de ikke får asyl, hvis der ikke er et asylgrundlag. Nej, det er jo rigtigt nok. Men lad os nu sige, at UHNCR – hvad der vel i og for sig er meget sandsynligt – først i slutningen af april eller måske i slutningen af maj eller i begyndelsen af juni siger: Nu er turen kommet til Danmark. Nu kan vi begynde at sende de første hjem. Så må vi indtil den dato, hvor UHNCR siger det, konstatere, at det store flertal af dem, der får deres asylsag behandlet i det tidsrum, vil få asyl, for selv om man forventer, at det i løbet af en måned eller to er i orden, så må man konstatere, at den dag, hvor det bliver afgjort, er asylgrundlaget i orden. Sagt lige ud kan der altså ske det, at UHNCR den 17. april siger: Pr. den 18. april bliver I sendt hjem. Så kan der ske det, at der f.eks. den 17. april er 65, der får asyl nøjagtigt lige før midnat. Hvis sagerne var behandlet en dag senere, så ville de alle sammen være blevet hjulpet hjem. Det er den situation, vi ønsker at undgå.

Så spørger hr. Søren Søndergaard, om vi kan udelukke, at der kan være enkelte, som kan opfylde asylkravet – også efter at freden er fuldt implementeret. Her er svaret nej. Derfor er dagsordenen også udformet på en sådan måde, at det ikke forhindres, at der kan være enkelte, der får asyl selv efter vores dagsorden. Det erkender jeg. Der kan være enkelte.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det, der er lidt træls, er, at denne diskussion bliver præsenteret som værende et eller andet nyt. Som om der er sket et eller andet. Det, vi nu er tilbage ved, er den gamle uenighed, som vi har diskuteret i hvert fald hele det år, jeg har været herinde, nemlig den uenighed, der går på, hvor lang tid man kan byde folk at være midlertidigt i et land. Det vil sige spørgsmålet om, hvornår midlertidigheden ophører. Der er altså i dag et

flertal, der i hvert fald på dette område har en opfattelse af, at midlertidigheden er ca. 3-4 år. Hr. Helge Adam Møller, Det Konservative Folkeparti og Venstre har en anden opfattelse. De har den opfattelse, der hedder: Grænsen for midlertidigheden går ved 7 år.

Det vil sige, at jeg kunne bruge nøjagtig det samme eksempel i forhold til hr. Helge Adam Møllers opfattelse, som hr. Helge Adam Møller brugte i forhold til vores opfattelse. Hvis vi nu f.eks. forestiller os, at fredsprocessen ikke går helt så let, som nogen lidt illusorisk tror, og hvis vi forestiller os, at det tager lidt tid at få genopbygget det, sådan at der går 3 år, før vi kan begynde at sende folk hjem, så vil der også være en person, der lige præcis har opfyldt hr. Helge Adam Møllers 7-års-grænse og dermed får lov til at blive i Danmark.

Man kan altså kort sagt sige, at vi ligesom er kommet hjem. Vi har været på en lang udflugt for at nå tilbage til at have den samme diskussion, som vi havde for 1 år siden: Hvad forstår vi ved midlertidighed? Jeg forstår bare ikke, hvad det har med den aktuelle situation i Bosnien at gøre.

Anne Bastrup (SF):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Søren Søndergaard. Vi har haft den her debat meget tit, og den kører i ring. Jeg er også enig med fru Birthe Rønn Hornbech i, at det er sent, og jeg vil derfor gøre min tale kort.

Det er altså en lidt underlig situation at stå i i dag. Kort tid efter indgåelsen af en rammeaftale om fred i det tidligere Jugoslavien – en aftale, der end ikke er underskrevet – så fører Fremskridtspartiet sig frem. Jeg går ud fra, at Fremskridtspartiet er meget glad for, at de kom før Dansk Folkeparti.

Fremskridtspartiet ønsker én ting: De flygtninge skal hjem. Det har hele tiden været målet for Fremskridtspartiet, og jeg kan forstå, at Venstre og De Konservative følger det op på en lidt ubehagelig måde.

Det drejer sig om, at der er hundredtusindvis af mennesker, der er flygtet fra krig og rædsler fra det tidligere Jugoslavien. Hvis vi skal undgå kaos, så er det uhyre nødvendigt, at genopbygningen sikres. Det er nødvendigt, at repatriering sker helt stilfærdigt og uden tvang. Det lægger UNHCR op til, og det er faktisk ret smart at høre på en organisation som UNHCR, der sidder med problemerne til op over begge ører.

Jeg synes, det er utroligt, at hr. Tom Behnke siger, at disse mennesker, det handler om, ikke har noget asylgrundlag længere. Nu har der lige været en debat om, hvorvidt de har asylgrundlag eller ej, og jeg skal blot gøre hr. Tom Behnke opmærksom på, at der blandt disse mennesker, der er flygtet herop, er mange etniske blandingsægteskaber, som simpelt hen ikke har nogle muligheder eller vil kunne få nogle muligheder for at vende tilbage til det område, de kommer fra, på grund af de etniske udrensninger, der har fundet sted.

Det er faktisk SF's opfattelse, at vi skal fastholde de præmisser, som de mennesker fra Bosnien-Hercegovina har fået eller får asyl på. Vi havde fundet i SF, at vi skulle have givet asylsagsbehandling fra starten af, men valgte så at støtte forslaget om, at asylsagsbehandlingen først kom i gang senere. Men så skal den også fastholdes på de præmisser, disse mennesker har fået tilbudt.

Målet for Danmark må være at sikre en god og tryk integration for disse mennesker i det danske samfund. Hvis det er sådan, at vi skal gøre os håb om, at de mennesker overhovedet skal kunne få overskud til at kunne bygge deres land op igen, så skal vi sikre, at det er hele mennesker med en tryk integration, og det skal være således, at de selv skal kunne tage stilling til, om de vil hjem, hvornår de vil hjem, og hvordan de skal kunne bidrage til at opbygge deres land.

Vi skal huske på, at der har været tale om en så grusom krig, der har bestået af udrensning af befolkningsgrupper, som vi ikke havde forestillet os nogen sinde skulle kunne ske i 1990'erne. Disse oplevelser kan ikke bare glemmes. De griber dybt ind i det enkelte menneske. De mennesker har oplevet disse grusomheder og måske mistet familie og venner. Disse mennesker skal vi give rum til, vi skal give plads til, at de kan bringes i en situation, hvor deres valg bliver frivilligt. Når de stoler på freden og stoler på, at de selv kan finde et sted i Jugoslavien, så skal vi selvfølgelig fra dansk side hjælpe dem til at vende hjem. Hvis det er sådan, at de ikke kan vende hjem, hvis det er sådan, at de ikke mener, at de har den tryk, at de kan vende hjem, så skal vi støtte dem i at blive integreret.

Sagen er jo nemlig også den, og dér har SF et andet menneskesyn end Fremskridtspartiet, at disse mennesker har ressourcer. Det er ikke bare en belastning for det danske samfund at få disse mennesker herop. Danmark kan rent faktisk have glæde af disse mennesker, og det er det, vi også skal se på.

Jeg vil derfor slutte af med et håb om, at den fred, som alle taler om i dag, rent faktisk bliver til virkelighed, for det har vi overhovedet ingen sikkerhed for. Hvis det var sådan, at Fremskridtspartiet havde magt, som de har agt, så kunne jeg være meget utryk ved, om den fred nogen sinde blev til noget.

Så der skal ikke være nogen tvivl om, at SF afviser Fremskridtspartiets og Venstres og De Konservatives forslag.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet støtter ikke det egoistiske menneskesyn, som fru Anne Baastrup gav udtryk for. Fru Anne Baastrup mener, at disse mennesker fra det tidligere Jugoslavien, som har ressourcer, skal integreres og bruge ressourcerne til gavn for Danmark. Fremskridtspartiet har den opfattelse, at disse ressourcestærke mennesker, som har boet i Danmark i op til 3 år i fred, skal bruges deres ressourcer til gavn for det land, de er født i. Danmark skal nok klare sig uden.

Elisabeth Arnold (RV):

Som adskillige af de tidligere talere vil jeg konstatere, at det er sent. Nu er vi nået frem til onsdag, og det er ikke mit første ordførerskab i dag, men det er det sidste.

Jeg vil blot sige, at jeg synes, det er usmægtigt og primitivt, at man fra Fremskridtspartiets side rejser en sådan forespørgsel, endnu før blækket er tørt på en meget, meget skrøbelig fredsftale.

Det Radikale Venstre tilslutter sig og bifalder ministerens redegørelse. Det har hele tiden været meningen, at UNHCR skulle være den organisation, vi skulle samarbejde med, når det drejer sig om tilbagesendelse af flygtninge, som ikke har fået varigt ophold i Danmark.

UNHCR har klart gjort rede for, at der er tre faser i repatrieringen. Den første går på, at de, der er internt fordrevne i Bosnien, skal have huse at bo i og hjem til deres landsbyer, hvis de har mulighed for det. Anden fase omfatter de personer, der er flygtet til nærområderne i det tidligere Jugoslavien, det vil sige naborepublikkerne og nabolandene, og det er mange hundre tusinde. Sidste fase omfatter de flygtninge, som er i relativ sikkerhed og i relativt gode kår rundt omkring i de europæiske lande, hvoraf Danmark er ét, men der er mange andre lande, der også har store flygtningegrupper, meget

større end de danske endda, som venter på at få besked fra UNHCR om, hvornår det kan blive deres tur til at få flygtninge repatrieret.

UNHCR har appelleret til de lande, der har taget imod flygtninge, om at vise forståelse og tålmodighed for det store projekt, UNHCR er i gang med for at få repatrieret de flere millioner bosniere, som er fordelt rundt omkring i europæiske lande.

Den forståelse og tålmodighed ønsker vi at den danske regering skal udvise over for UNHCR's store opgave. Det kommer til at tage tid at få landet til at fungere igen, og hvis den tid, det tager, betyder, at fristen for midlertidighed i Danmark overskrides, må det være sådan. Vi ønsker ikke, at loven bøjes, og vi ønsker ikke at lave en ny lovgivning til skade for de personer, der er her i Danmark.

Til hr. Helge Adam Møller, som tidligere citerede mig udførligt, som han tidligere har gjort, vil jeg blot sige, at jeg stadig væk ikke rigtig forstår, hvordan Det Konservative Folkeparti kunne stemme for en lov i 1992, hvoraf det klart fremgik, at de bosniske flygtninge kunne søge om asyl efter maksimalt 2 års ophold i Danmark. Det fremgik krystalklart af loven, og det virker, som om hr. Helge Adam Møller stadig væk ikke har forstået, at det var det, den lov fra 1992 gik ud på. Den blev fremsat af en konservativ justitsminister, og den blev stemt igennem med hr. Helge Adam Møllers finger på den grønne knap. Jeg forstår ikke, at det stadig væk kan kommet bag på hr. Helge Adam Møller, at det var den lov, som vi andre ønskede opretholdt for 1 år siden, og som hr. Helge Adam Møller ikke ønskede opretholdt. Det var hr. Helge Adam Møller, der løb fra sit løfte til de bosniske flygtninge, og ikke andre.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Man kan jo undres, og jeg vil i den forbindelse følge op på det, som hr. Helge Adam Møller provokerede til, men som fru Elisabeth Arnold ikke svarede på, med den tale, som fru Elisabeth Arnold i sin tid holdt om, at meningen var, at de skulle være her midlertidigt, men lige så snart det var muligt, så skulle de naturligvis vende tilbage til det tidligere Jugoslavien. Det var det, fru Elisabeth Arnold i sin tid sagde, da man lavede den oprindelige lov på det her område.

Hvor er den holdning blevet af? Den er væk som dug for solen. Det, som fru Elisabeth Arnold skal forstå, er, at passivitet i øjeblikket

vil medføre, at de pågældende mennesker får permanent opholdstilladelse og dermed mulighed for at blive i Danmark resten af deres liv. Det er den passivitet, vi forsøger at gøre op med.

Så siger fru Elisabeth Arnold, at det er usmageligt, at Fremskridtspartiet ønsker, at vi allerede nu foretager en planlægning af, hvorledes tilbagesendelse skal ske rent konkret den dag, hvor tilbagesendelse kan finde sted under sikre og trygge forhold. Er det usmageligt, at man planlægger det? Så vidt jeg har forstået igennem alle de debatter, vi har haft her i Folketinget, så har det hele tiden været planen. Det har også hele tiden været fru Elisabeth Arnolds plan, at den dag, hvor de pågældende kunne vende tilbage, så skulle de vende tilbage.

Men nu i dag, hvor der er indgået en fredsaftale, der ser ud til at holde – tiden og de næste par uger vil vise, om den holder – så vil vi få et klart signal om, at de pågældende kan sendes tilbage. Men lige så snart realiteterne kommer, så bakker fru Elisabeth Arnold ud, så var fru Elisabeth Arnolds tidligere holdning om, at de naturligvis skulle tilbage, når det var muligt, pist væk som dug for solen. Det er underligt, at man på den måde lige pludselig kan skifte holdning.

Lad os se i øjnene, at vi nu er nået derhen, hvor fru Elisabeth Arnold også gerne ville nå hen: at der er fred og ro i det tidligere Jugoslavien og en mulighed for, at vi kan sende de pågældende personer tilbage. Naturligvis først, når der er fred og ro, og når det kan ske under sikkerhed.

Det, Fremskridtspartiet ønsker, er planlægning. Hvori består det usmagelige i, at vi vil planlægge, hvorledes det skal ske?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Fru Elisabeth Arnold stiller mig et klart spørgsmål, og det kræver selvfølgelig et klart svar. Det er korrekt, at det var en konservativ justitsminister, der fremsatte lovforslaget, men i det lovforslag, han fremlagde oprindeligt, var der ikke nogen 2-års-regel.

Jeg tror godt, fru Elisabeth Arnold kan huske, hvordan 2-års-reglen kom. Det var ikke en blomst, der voksede hverken i De Konservatives eller Venstres have. Den kom, og derfor stemte vi for den, da det var det, der var flertal for. Men må jeg minde om, at den samme lov, som også fru Elisabeth Arnold og regeringspartierne

stemte for, jo er blevet ændret – nu tør jeg ikke sige, om det er 5, 6 eller 7 gange, men det er noget i den stil – fordi udviklingen har ændret sig både her i Danmark, for så vidt angår de opholdsvilkår, vi skulle byde de mennesker, og for så vidt angår situationen i Eksjugoslavien.

Derfor har regeringen med fru Elisabeth Arnolds billige lavet ændringsforslag til loven 4, 5, 6 eller 7 gange. Det er der jo ikke noget galt i. Derfor er der vel heller ikke noget galt i, at vi straks og meget hurtigt sagde, at den 2-års-regel – som vi ikke havde ønsket, men som vi stemte for, da det var den eneste mulighed – ønskede vi fjernet. Det har vi fremsat lovforslag om, og det har vi sagt i de sidste 2 år.

Vi synes, at vi skulle holde os til det, der var den oprindelige mening med hele lovforslaget: at det var en midlertidig opholdstilladelse i Danmark. Og som fru Elisabeth Arnold klart og tydeligt sagde i oktober 1992: Den dag, der er sikkert i Bosnien, så skal de tilbage. Det synes vi var en god og stærk udtalelse, og den står vi ved også i dag.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Tak for støtten, hr. Helge Adam Møller.

Jeg står ved den udtalelse, jeg kom med for 3 år siden, og også de senere udtalelser. Jeg står også ved den 2-års-regel, som blev indført i det lovforslag, som den konservative justitsminister gennemførte i efteråret 1992, og jeg håber også, at hr. Helge Adam Møller vil stå ved, at han faktisk stemte for loven med den 2-års-grænse, der var i den. Derfor kan det ikke komme bag på hr. Helge Adam Møller, det bør ikke komme bag på ham, at der efter 2 år skete det, at asylsagsbehandlingerne gik i gang.

Sådan skulle det være, sådan var det planlagt. Vi ønskede, at midlertidigheden skulle begrænses til et par år; det ønskede hr. Helge Adam Møller ikke, og deri består forskellen på vores synspunkter. Sådan er det, sådan har det altid været, deri er intet overraskende, den forskel var der også i efteråret 1992.

Søren Søndergaard (EL):

Meget kan man beskyldte Fremskridtspartiets forslag for, men ikke for at være overraskende. Fremskridtspartiet har altid været imod, at de bosniske borgere på flugt skulle have asyl i Danmark, og derfor er det også klart, at Fremskridtspartiet benytter enhver lejlighed til at rejse diskussionen om at få dem sendt ud og sendt hjem.

Det har man tidligere gjort ved enhver tilfældig våbenhvile, og det gør man så nu igen ved en måske lidt mindre tilfældig, men dog meget ustabil og meget uklar freds aftale. Så det er der ikke noget nyt i.

Det, der er det forbavsende, er, at Fremskridtspartiet overhovedet ikke forholder sig til de oplagte risici, der eksisterer i den freds aftale, for fortsatte etniske udrensninger. Men vi fik jo også opklaret under et tidligere punkt på dagsordenen, at Fremskridtspartiet er meget begejstrede for fredsplanen og ønsker, at NATO-styrker skal sendes derned for at opretholde den, og det er klart, at så kan man ikke forstå de risici, den indebærer, netop præcis risiciene for, at vi i ly af fredsplanen får etniske udrensninger.

Det er blevet sagt, at der er 2,3 mio. flygtninge fra Bosnien. Af dem er de 1,2 mio. såkaldt internt fordrevne, dvs. de er i Bosnien. Mange af dem har ikke noget hus, bor hos tilfældige tilfældige steder, men de er dog i Bosnien. Så er der 400.000 i de andre restjugoslaviske republikker, fortrinsvis i Kroatien, hvor de bor i telte og skure, og hvad ved jeg, og så er der 700.000 i Europa, hvoraf alene de 350.000 bor i Tyskland. Og så kunne man jo forestille sig, når vi i Danmark har taget et så moderat antal som 18.000 ud af de 2,3 mio., at en vis klædelig beskedenhed gjorde, at man sagde: Jamen lad dog de andre få lov til at sørge for, at deres flygtninge kommer hjem først. Vi skal da ikke være de første, når vi nu kun har taget 18.000 i modsætning til Tyskland, der har taget 350.000, til at stå og banke på og sige: Vi skal hjemsende først.

Vi skal vel derimod stille os lidt bagest i køen, også fordi vi er et land, der har en rimelig velstand sammenlignet med andre lande – så kan vi diskutere, hvordan den fordeles, men vi har en rimelig velstand. Den klædelige beskedenhed præger heller ikke Fremskridtspartiet. Fremskridtspartiet vil have, at de her 18.000 altså skal presses frem i køen og være blandt de første, der bliver sendt hjem. De skal hurtigere ind i det tidligere Jugoslavien, ind i Bosnien, end dem, der bor i teltlejre i Kroatien, end dem, der bor i ruiner rundt omkring i Bosnien. De 18.000 skal hjem først. Det er klart, at vi synes, det er aldeles urimeligt.

Så bliver der sagt fra Fremskridtspartiets side, at vi skal planlægge. Jeg har ikke noget eksakt tal på, hvor mange boliger der mangler i Bosnien, men et løst overslag vil sige, at der er behov for 250.000 boliger. Jeg ved ikke, om Fremskridtspartiet har lavet nogle beregninger på,

hvor lang tid det vil tage at bygge 250.000 boliger. Det er det behov, der er, før alle de folk, som i øjeblikket er flygtninge, kan få en bolig. Og når man så tænker på, at det skal være i andre områder end dem, de kommer fra, hvis freds aftalen bliver fastholdt!

Der skal selvfølgelig planlægges, men der skal planlægges med en rimelig horisont, og det er altså ikke den horisont, som Fremskridtspartiet planlægger efter, for der vil gå lang tid. Hvor lang tid der vil gå, kan man selvfølgelig ikke sige, men man har jo allerede nogle midlertidige erfaringer fra implementeringen af Dayton-aftalen, for det var jo sådan, at i Dayton-aftalen var der nogle såkaldt tillidskabende forhandlinger, og i den forbindelse udtalte Ron Redmund, som er talsmand for UNHCR, at UNHCR's personale har overvåget gennemførelsen af nogle af de tillidskabende foranstaltninger, der blev opnået enighed om i Dayton, og at fremskridtene går meget, meget langsomt. Han tilføjede, at de forhindringer, der var blevet lagt i vejen i denne meget begrænsede proces, »antyder, hvilke problemer vi står over for, når det helt store repatrieringsapparat skal stilles på benene.«

Derfor er det selvfølgelig klart, at medmindre man har den opfattelse, at folk skal være i Danmark på midlertidige vilkår i 5, 6, 7 eller 8 år, så er det forslag, der er stillet af Fremskridtspartiet, ret meget ude i hampen.

Så er der til sidst også det problem med Fremskridtspartiets forslag, at der ikke står det, som Fremskridtspartiet i virkeligheden mener. Jeg synes, at det gør det en lille smule vanskeligt at basere vedtagelsen af et forslag på, at det skal ledsages af nogle bemærkninger, som bliver sagt i en ordførertale.

Hvis man så læser Fremskridtspartiets forslag, står der intet om UNHCR i det, og læser man 3. pind, så står der klart og tydeligt, at man skal begynde at igangsætte hjemsendelsen af husene som forberedelse på at sende folkene. Det er noget, som vi ikke kan støtte.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Der står klart og tydeligt i pind nr. 3 i det motiverede dagsordensforslag, der er fremsat af Fremskridtspartiet, at planlægningen af den praktiske tilbagesendelse af personer fra det tidligere Jugoslavien, herunder at de pågældende får hjemsendelseshjælp og et sted at bo i hjemlandet, bl.a. påbegyndes ved transport af de i

Danmark opførte flygtningelandsbyer til det tidligere Jugoslavien. Det hele relaterer til det første ord, der står i sætningen: »at planlægningen . . .«, og dernæst kommer så mere konkret, hvad planlægningen skal gå ud på.

Det fremgår af den motiverede dagsorden, at man ikke skal påbegynde tilbagesendelsen af de pågældende mennesker hverken i dag eller i morgen. Det, der er lagt op til, er, at lige så snart der bliver givet grønt lys, skal det være muligt, at de pågældende personer bliver tilbagesendt. Det kan ikke være rigtigt til trods for det sene tidspunkt, at hr. Søren Søndergaard ikke er i stand til at læse disse 4 linjer.

Arne Melchior (CD):

Når jeg skal fremstille salig kong Christian IV's liv, som jo var meget langt og meget spændende, så plejer jeg at sige, at han involverede Danmark i alle de forkerte krige på et forkert tidspunkt og på den forkerte side. Og derfor gik det ham og kongeriget, som det gjorde i de 60 år, han var konge, og i årene derefter.

Om de dagsordener, om dagens initiativ – eller nattens, undskyld – og de dagsordener, der er foreslået, kan jeg sige præcis det samme. Det er forkerte forslag, på et forkert tidspunkt og med slagside den forkerte vej. Jeg skal kun gøre lidt ud af timingen. I det ene forslag om motive-ret dagsorden er det understreget, at det skam ikke er nu – at situationen ikke er afklaret, og i det andet står der, at der er indgået en fredsaftale, men så heller ikke mere.

Alligevel skulle det forslag behandles her op til jul. Det må jo være noget af julestemningen i de pågældendes tanker, familier, omgangskreds og vælgerskare, det må jo være julefreden og velbehaget i mennesker, der må præge dem. Det haster ikke, og det er ikke lige forestående. I debatten tidligere på aftenen var vi enige om – så at sige alle sammen – at det ville blive en lang og tung og svær vej, og der skulle meget held til på vejen. Men det her det haster altså.

Det er ikke det, at vi har været her i 15-16 timer. Vi får jo vores løn for det. Det er ikke så meget det, men det skulle altså fremsættes her i julemåneden, og det skulle selvfølgelig behandles inden jul, for så kan vi jo vise, hvor selvgode vi selv er. For det kan ikke være af godhed for andre, for hvis de længes hjem – og det er jeg sikker på mange af dem gør – så finder de nok selv ud af det. Det er ikke lige vores første opgave, så det kan ikke være af godhed over for dem. Derfor betænker jeg mig ikke på at sige, at det er en selvgodhed, der er skræmmende.

Hr. Helge Adam Møller benyttede sig af genbrug med hans million mennesker, der skulle flygte fra Danmark under en tænkt borgerkrig, og hvordan det så ville gå dem på Balkan. Den har vi hørt før. Jeg skal bare henvise til, hvad jeg svarede dengang – jeg har i øvrigt drøftet flygtningeproblemer nok og rigeligt, vil jeg sige til hr. Helge Adam Møller. Men lad mig så også gentage mig selv på et punkt: Det er altså ikke varer, dette her drejer sig om. Det er ikke konserver eller tommer eller ligesidede dele. Det er levende mennesker med lige så mange tusinde forskellige situationer og skæbner og temperamenter, som deres antal udgør.

Howdan ser der ud dér, hvor de kommer fra? Nå, nej, dér kan de ikke komme til, men vi sender dem så til en anden del, dér, hvor grænsen nu er trukket ved en fredsforhandling, som jeg har største respekt for. Dem sender vi bare derhen. Og kan de være der? Hr. Søndergaard sagde, at det drejer sig om 250.000 boliger. Ja, det er til flygtningene alene, men hvad så med de mange hjemløse i øvrigt, hvis hjem er smadret, hvis det overhovedet er der endnu? Og vil de blive tolereret dér, hvor det vil passe hr. Helge Adam Møller og hr. Tom Behnke at sende dem hen?

Nej, jeg er dybt bedrøvet. Men glad for mange af de taler, jeg har hørt. Der var en, der skældte gevældigt ud på fru Dorte Bennedsen, lige da hun havde haft ordet. Jeg vil godt gøre alle hendes ord til mine. Og når det stormer lidt på præsten, så kan det vel blæse lidt på rabbinersønnen; så får jeg også min andel af skældud'en, og det vil jeg gerne være i fælles stormvejr med fru Dorte Bennedsen om.

Så en bemærkning til fru Birthe Rønn Hornbech, som holdt en dejlig moderat og rimelig forstående tale efter min mening, men hun havde også det genbrug, hvad der ikke er noget ringe i – hvis man ellers kan være enig med hende – at én ting er at være flygtning, en anden ting er at lave flygtninge om til indvandrere. Jeg har før svaret heroppefra til fru Birthe Rønn Hornbech, at på et eller andet tidspunkt bliver de vel indvandrere. Vi kan da ikke forlange, at de skal integrere sig, forstå vore skikke og leve som danskere, at de skal lære sig dansk og opføre sig dansk, uden at de bliver til indvandrere; de skal stadig væk være flygtninge.

3 år – dette er til hr. Helge Adam Møller – er jo ingen ting. Det er jo ingen periode at være usikker i. Ethvert menneske må vel finde sig i ikke at vide, om man er købt eller solgt i 3 år,

om man skal lære dansk, om man skal lære sine børn dansk med henblik på at settle down her, eller om man skal forberede sig på det andet! Man skal selvfølgelig gøre begge dele, det er klart. Det er også så nemt for os, som har vores trykke hjem her.

Vi er et par stykke heroppe på denne egestamme, der også har været flygtninge, og jeg skal da sige, at der var nogle af de danske flygtninge, som ikke vendte hjem efter Anden Verdenskrig. Ikke fordi de ikke måtte, ikke fordi de ikke var velkomne, ikke fordi de ikke havde råd til det, men fordi de havde fundet sig et nyt liv – familie, arbejde, studier – og de blev der; jeg kommer for øvrigt sammen med et par stykker af dem, som har boet halvtredsindstyve år i Sverige. Gode, dejlige mennesker. Der er aldrig nogen, der har brugt timer på at diskutere, hvordan vi kan blive af med dem.

God fornøjelse, siger jeg til forslagsstillerne.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg kan selvfølgelig ikke nå helt de himmelske højder, som hr. Arne Melchior nåede, så jeg skal prøve at holde mig nede på jorden ganske praktisk og sige følgende til hr. Melchior: Det haster, for begge dagsordener fastslår, at det, man ønsker, er at give de pågældende en midlertidig opholdstilladelse i Danmark.

Det, man ønsker at forhindre, er, at de pågældende skal overgå til at få permanent opholdstilladelse. Man ønsker at forhindre, at det bliver et frit valg, om de ønsker at rejse hjem eller ej. Den godhed, der er i forslagene fra andre, ligger selvfølgelig i, at de ressourcestærke mennesker skal rejse ned og hjælpe deres landsmænd med at genopbygge deres land. Det er ikke et spørgsmål om, at de har været her så længe, at de er blevet danskere. Indenrigsministeren har fortalt os her i dag, at de bliver undervist i deres eget sprog. De kan rejse hjem og fortsætte deres studier i deres eget land, og det har været meningen hele tiden.

Alle har talt om, at det var midlertidigt osv., og naturligvis vil de blive tolereret. Altså, i det øjeblik freden er en realitet, så er det klart, at vi ikke kan forhindre, at nogle er sure på nogle andre. Det er jo ikke første gang, at folkene i det tidligere Jugoslavien har haft sådan mere eller mindre tilovers for hinanden. Det er en situation, som har hersket i mange, mange år, og den vil sikkert fortsat være der i større eller mindre grad. Vi kan bare alle sammen håbe på,

at de internationale indsatser, der bliver sendt ned for at bevare freden, for at styrke freden, også vil forbedre forholdene.

Men formålet er, at den midlertidige opholdstilladelse skal være midlertidig. Det er det, vi skal understrege. For hver dag der går, er der flere og flere, der kan gå fra midlertidig opholdstilladelse til permanent opholdstilladelse.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det skal blive ganske kort. Fru Kirsten Jacobsen fik igen sagt, at det haster og forklarede så, hvorfor det haster. Min påstand er: Det haster ikke for Danmarks skyld, det haster ikke for danskernes skyld, og det haster ikke for de pågældende menneskers skyld. Det er slet ikke afgørende for mig, hvor mange måneder det måtte være; der er intet i sagen, der haster for noget godt formåls skyld, andet end at blive af med flest muligt hurtigst muligt. Og det er også den intention, der ligger bag. Det har vi jo set gennem årene.

Pia Kjærsgaard (DF):

En forespørgsel om udlændinge hilser Dansk Folkeparti altid velkommen, også selv om vi måske godt kunne have ønsket et andet tidspunkt, hvor Folketinget havde været mere oplagt. Det synes vi faktisk at debatten fortjener. Der er ingen tvivl om, at ministeren seriøst burde starte en repatriering, en forberedelse af hjemsendelse af flygtninge fra Eksjugoslavien. Integrationen af de 14.000 eksjugoslaver, der allerede har fået permanent ophold, må tages op til revision. Dette gælder også de 3.000 bosniere, der ikke har fået sagen behandlet, og de serbiske desertører, som vi også for nylig har diskuteret her i Folketinget.

Generelt bør Danmark i det hele taget i langt højere grad følge med i udviklingen rundt omkring i verden, således at hjemsendelse, repatriering, påbegyndes, så snart som hjemlandet kan betragtes som sikkert. Repatrieringen bør naturligvis være langsigtet og konsekvent; det er i det hele taget et spørgsmål, som jeg mener Folketinget bør komme tilbage til en dag, hvor vi som sagt er mere motiverede for at diskutere denne sag, for jeg er faktisk enig med ret så mange andre tidførere i, at dette nok ikke lige er det rigtige tidspunkt at tage så alvorligt et emne op til debat.

Det er trist, at den daværende borgerlige regering med hr. Hans Engell som daværende justitsminister gennemførte den lovgivning om at tage flygtninge fra det tidligere Jugoslavien herop og fuppe folk til at tro, at det ville blive midlertidigt. Det var jo rent faktisk det, der skete. Jeg husker meget, meget tydeligt debatten. Jeg husker min egen ordførertale, og jeg husker, hvad jeg advarede imod på det tidspunkt: faktisk nogenlunde den situation, som vi står i her i dag.

Jeg er ikke i tvivl om, at et land, der skal genopbygges efter en ødelæggende krig, behøver sit folk, og også derfor er det vigtigt, at flygtningene vender hjem. Jeg er hundrede procent enig i sigtet i, at man begynder at overveje – når og hvis freden forhåbentlig er langtidsvirkende – hvordan man så på bedst mulig måde hjemsender flygtninge til deres eget land.

Jeg opfatter de to forslag om motiveret dagsorden, der er fremsat her i dag, som havende nogenlunde samme sigte – måske med lidt forskellige formuleringer – og da jeg kan forstå, at Venstres og De Konservatives er det, der får størst opbakning, skal jeg sige, at Dansk Folkeparti også stemmer for det forslag.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Blot to helt korte bemærkninger som afslutning på debatten. Det er af mange blevet sagt, at nu skal man til at begynde at forberede repatriering. Ja, det har vi forberedt meget, meget længe. Det har vi forberedt ved, at vi har lavet en lovgivning, der giver en økonomisk støtte og en rådgivning i forbindelse med repatriering. Der er lavet en ordning, der gælder dem, der endnu ikke har fået asyl. Den har omkring et par hundrede valgt.

Så kom det lidt overraskende pludselige overfald på Gorazde, og derefter gik det i stå med at vende tilbage. Men jeg vil godt lige minde om, at der rent faktisk har været et par hundrede, som, mens krigen rasede, vendte tilbage.

Vi har også forberedt det på den måde, at vi i UNHCR-sammenhæng, i EU-sammenhæng og alle de øvrige steder, hvor Danmark sidder med i det internationale arbejde, lige præcis i disse dage og uger er med til at diskutere: Hvordan sikrer vi, at en tilbagevendende overhovedet bliver mulig?

Nogle af de ting har været oppe under tidligere debatter her i dag, men som jeg sagde i min besvarelse af forespørgslen, har en lang række af de ting, der er foregået under opholdet i Dan-

mark, jo netop også haft det sigte, at folk skal have mulighed for at vende tilbage og med så få afbræk som muligt genoptage tilværelsen i det land, som de på det skammeligste måtte flygte fra.

Jeg nævnte skolebørnene. Jeg kunne have nævnt en lang række andre ting, men i denne forbindelse er det, der er det afgørende at få fastslået, at det at forberede en tilbagevendende reelt har stået på fra det øjeblik, de første bosniske flygtninge kom til Danmark. Det er, som jeg sagde, et af de ben, deres opholdsvilkår har gået på.

Den anden bemærkning, jeg blot skal komme med, er en oplysning, for der har været nogen uklarhed under debatten her i dag, synes jeg, om, hvad det er, der skal til, for at folk kan miste en opholdstilladelse, de har erhvervet, altså miste den, inden de passerer 3-års-grænsen.

Det er ikke en minister eller et folketingsflertal, der kan fratage en, der har fået asyl her i landet, en opholdstilladelse. Det er præcis den samme myndighed, som har givet opholdstilladelsen, som også kan fratage den igen. Derfor skal der en, lad mig bare kalde det omvendt behandling til, for at man kan miste sin opholdstilladelse. Det vil sige, at det er på samme måde, som når man får den; dér er det så først Udlændingestyrelsen og bagefter Flygtninge-nævnet, som skal tage stilling til, om opholdsgrundlaget stadig væk er til stede.

Det vil sige, at vi allerede har et system, som er gearret til at træffe den beslutning, som man taler om i denne forbindelse.

Endelig vil jeg godt slutte debatten i dag med at sige, at det tilsyneladende er umuligt at få fastslået den indlysende kendsgerning, at det ikke var den lov, der blev vedtaget for et år siden, der betød, at man kunne starte asylsagsbehandlingen. Indimellem kan man undre sig lidt over, at kolde facts har en så stor vanskelighed ved at trænge igennem, hvis et tilstrækkeligt stort antal partier har besluttet sig til, at de vil benægte fakta.

Derfor gør jeg for sidste gang et forsøg på at forklare, hvad det er for et grundlag, man opererer ud fra. Det grundlag er, at et flertal i Folketinget, et meget, meget bredt flertal – endda i vinteren 1992 – besluttede, at man i maksimalt 2 år kunne fratage bosniske krigsflygtninge den ret, som alle andre asylansøgere har, nemlig retten til at få deres sag behandlet.

Det var det, der også var grundlaget, dengang Danmark startede asylsagsbehandlingen for de

bosniske krigsflygtninge. Det startede nemlig i december 1994. Det krævede ikke nogen lovændring at gøre det, og derfor vil jeg sige til alle dem, der under debatten her i dag har sagt, at det var det, der skete for et år siden, der gjorde, at nu måtte man starte asylsagsbehandlingen, og det var den lovændring, den nuværende regering lavede osv., at det passer jo ikke. Det var den lovgivning, som blev gennemført, dengang hr. Hans Engell var justitsminister, og det var det, et bredt flertal her i Folketinget tilsluttede sig.

Men hvis man vil blive ved med at gentage, enten fordi man taler imod bedre vidende, eller fordi man laver en bevidst uafsladelig historieforsvanskning af, hvad det er, der rent faktisk er foregået, så må man jo sige: Okay, så må vi andre opgive at få de kendsgemninger til at slå igennem. Men til hr. Helge Adam Møller og fru Birthe Rønn Hornbech, og hvem der ellers stemte for loven, vil jeg sige, at loven kan man ikke løbe fra. Det var det grundlag, der var, og det er ikke rimeligt at blive ved med at påstå, at det var den lille lovændring, vi lavede sidste år, der skabte den situation, vi står i i dag.

Det, som lovændringen sidste år drejede sig om, var at besvare spørgsmålet: Hvad gør vi med de bosniske asylansøgere, som får afslag? Det var det, det drejede sig om. Og dér besluttede vi os for, at de så skulle have et opholdsgrundlag, der lignede det, som de, der fik asyl, ville få.

Jeg har i de par år, vi har diskuteret dette her, undret mig ganske meget over, at de borgerlige partier bliver ved med at forvrænge det grundlag, som de tilsyneladende ikke har villet stå ved. Det er fint nok, at man kan skifte mening undervejs i politik; det gør vi i øvrigt også meget ofte, når præmisserne ændrer sig, men den bevidste historieforsvanskning eller lovforsvridning, eller hvad jeg skal kalde det, har jeg ikke ret megen respekt for.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Mens jeg hørte ministerens bemærkninger her, var der et udtryk, der randt mig i hu: udtrykket skinhellig. Og det var ikke, fordi jeg så på hr. Arne Melchior, for han er ikke til stede, nej, det var, da jeg hørte ministerens ord. Jeg vedkender mig hundrede procent – det har jeg gjort i dag, det har jeg gjort under et hav af andre debatter – at det oprindelige lovforslag, L 41, blev fremsat af den konservative justitsminister. I det lovfor-

slag var der ikke nogen 2-års-regel. Det endte der med at være, og vi stemte for det. Det var ikke en blomst, der var groet i vores have, men det var forudsætningen for at få lovforslaget igennem. Vi stemte for det.

Vi fremsatte også et lovforslag sammen med Venstre på et eller andet tidspunkt sidste år, hvor vi klart ønskede at fjerne 2-års-grænsen igen, og da kan ministeren så sige: Jamen det er da fuldstændig urimeligt. Men må jeg så minde ministeren om, at i foråret 1994 – og jeg kan grave mange citater frem fra masser af socialdemokrater, også folketingsmedlemmer, fra radikale folketingsmedlemmer, fra CD's gruppeformand, hr. Peter Duetoft, og også regeringsmedlemmer – var der dybe overvejelser i regeringen, blandt regeringspartierne om, hvorvidt man skulle ændre nøjagtig den samme 2-års-regel, for situationen tegnede til, at der måske var et håb om, at der kunne komme en fredsslutning, og derfor ville man ændre 2-års-reglen, således at man fortsatte det midlertidige ophold et halvt eller et helt år mere.

Vil ministeren gå herop og sige, at der ikke var de tanker, at der ikke er en række medlemmer af dette Folketing fra de tre regeringspartier, der i pressen har sagt, at de overvejelser var i gang? Det er det, ministeren nu angriber os andre for, at vi åbent og ærligt lagde frem. Vi har ikke stukket noget under stolen. Jeg har hele tiden sagt det, som det er, men jeg vil godt høre ministeren gå op og sige, at der ikke var nogen tanker herom, og at der ikke er nogen folketingsmedlemmer fra Socialdemokratiet, CD eller Det Radikale Venstre, der i foråret 1994 har sagt, at det måske var en fornuftig løsning.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Nej, for det ville ikke være i overensstemmelse med sandheden. Der var mange folketingsmedlemmer, og der var også socialdemokrater og regeringsmedlemmer, som havde overvejelser først på året, om det var rimeligt at diskutere, om man kunne lave en udskydelse af fristen. Men hvad var det så, der skete? Jeg kan i virkeligheden datosætte, hvad det var for et skift, der skete. Det var nemlig, at i foråret 1994 var der rent faktisk en forhåbning om, at der ville blive fred. I marts 1994 blev der indgået en unionsaftale imellem Kroatien og Bosnien. Det skabte en forhåbning. Der var så et par måneder, hvor det så nogenlunde positivt ud. Og så kom overfaldet på Gorazde; så kom den genoplussen af krigen, der gjorde, at det at have den type over-

vejelser simpelt hen ingen steder hørte hjemme, hvis vi i øvrigt ville holde os til det, der var meningen med den lovgivning, der var lavet.

Det, som jeg anfægter, er, at man, når man skriver debatindlæg i aviserne, når man diskuterer ude omkring, vedholdende bliver ved med at sige, at det var den lovgivning, der blev lavet sidste år, der betød, at nu skaffede vi så grundlag for, at asylsagsbehandlingen gik i gang. Nej, det er det ikke. Og det er – jeg skal nok finde et lidt moderat udtryk, så lad mig nøjes med at sige det bevidst skæve ordvalg, dette bevidst skæve billede, jeg anfægter. Og det må hr. Helge Adam Møller have mig undskyldt. Jeg synes ikke, at man behøver at skamme sig over, at man har den holdning, man har. Men lad dog være med at give et forkert indtryk af, hvad det er for et lovgrundlag, vi opererer på!

Tom Behnke (FP):

Allerførst vil jeg godt lige tage fat i det, som ministeren brugte det meste af sin sidste tale på, nemlig at beskyldte os andre for historieforvanskning. Det er ikke rimeligt, at ministeren påstår, at vi prøver på at lave historieforvanskning. Det er ikke rimeligt, at ministeren lægger de ord i munden på os, som vi ikke har sagt. Historien kan vi ikke lave om på. Det, der var sagen i 1994, var nemlig, at man besluttede, at de, der nu søgte asyl, fordi de var kommet ud over 2-års-grænsen, som lå i den lovgivning, der lå på det tidspunkt, hvad enten de fik det eller ikke fik det, fik lov til at blive i Danmark. Det har vi sagt hele tiden, og det var også det, ministeren sagde.

Det er rigtig, at efter den gældende lov kunne de søge om asyl efter 2 år. Så siger ministeren, vi ikke må bebrejde regeringen, at den forholdt sig sådan på det tidspunkt. Jo, det må vi, for Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet fremsatte forslag om, at man skulle forlænge denne 2-års-regel til en 3-års-regel. Men det stemte regeringen imod, og dermed har regeringen et ansvar for, at de pågældende mennesker efter den gældende lov kunne søge om asyl efter 2 år. I virkeligheden er det jo en lidt anden sag end det, vi taler om i dag.

Jeg skal takke for den debat, der har været trods det meget sene tidspunkt efterhånden. Jeg hørte fru Dorte Bennedsen skose os for, at det var vores egen skyld, den kom på dette sene tidspunkt, fordi vi havde bedt om at få den på så hurtigt som muligt. Ja, men til historien skal også lægges, at vi faktisk havde fået på plads, at

den kunne komme ind allerede i sidste uge, hvor der var meget bedre tid. Vi kunne få den ind i stedet for en anden forespørgselsdebat, som vi selv havde stillet på det tidspunkt, således at den blot byttede plads dér. Men det forhindrede Socialdemokratiet, og derfor gjorde vi, hvad der var muligt, for at få den på så hurtigt som muligt, og det blev så til i dag. Så fru Dorte Bennedsen er selv skyld i, at vi har den her i dag, så lad være med at skose os for det.

Det, der er vigtigt for os, er, at vi har gjort et forsøg på, at der kunne blive truffet nogle beslutninger allerede i dag, og at beslutningerne blev truffet hurtigst muligt, nemlig beslutning om, hvad der skal ske, og hvordan det skal ske. Sagen er jo, at regeringen er på fuld fart tilbage fra de løfter, man selv har givet. Regeringen lovede: Dette er en midlertidig ordning, det er en midlertidig opholdstilladelse, det er midlertidige flygtningelandsbyer, det er kun midlertidigt, de skal være her. Lige så snart det kan lade sig gøre, så skal de naturligvis tilbage igen.

Men regeringen er i fuld fart tilbage fra sine egne løfter. Nu taler regeringen meget mere om, at de pågældende mennesker skal integreres i det danske samfund, de skal have lov til at blive i Danmark, og vi skal gøre det muligt for dem at få et godt og langt liv i Danmark. Det var ikke det, regeringen lovede. Og derfor er det løftebrud, ikke mindst over for den danske befolkning.

Al den tale, der hidtil har været fra regeringen, har været bluff, og regeringen har aldrig ment det, den selv sagde, om, at dette var en midlertidig ordning. Regeringen har hele tiden kørt med en skjult dagsorden om, at de pågældende mennesker skulle have lov til at blive i Danmark. Det er beklageligt, at regeringen har foretaget et sådant tilbagetog, men nu er det i hvert fald fastslået, at det er det, regeringen har gjort.

Der er brug for alle de dygtige eksjugoslaver, der opholder sig i Danmark. Der er brug for dem alle sammen i det tidligere Jugoslavien til at genopbygge landet.

Passivitet fra regeringens side i denne situation vil alt andet lige betyde, at over 22.000 mennesker får permanent opholdstilladelse i Danmark og kan blive her, lige så længe de har lyst til, og først den dag, hvor de selv synes, at de vil tilbage, kan de vende tilbage.

Fremskridtspartiet ved godt, at det ikke er ministeren, der træffer konkret afgørelse i de enkelte sager. Det ved Fremskridtspartiet da

godt. Vi ved godt, at vi har nogle udlændingemyndigheder, som sidder og træffer de konkrete afgørelser. Men det er Folketinget, der vedtager de rammer, inden for hvilke udlændingemyndighederne skal træffe afgørelse.

Det, vi har bedt om, er, at disse rammer bliver lavet om. Fremskridtspartiet har bedt om, at der fra dags dato indføres et stop for asylsagsbehandling for personer fra det tidligere Jugoslavien, for der er ingen grund til, at vi fortsætter i den situation, vi er i. Vi har bedt om, at tildeling af permanent opholdstilladelse stoppes fra dags dato, så det er os som værter i dette land, der bestemmer, hvornår de pågældende skal tilbage igen.

Vi har bedt om, at man påbegynder planlægningen af, hvordan den praktiske tilbagesendelse skal finde sted, således at den dag, hvor der bliver givet grønt lys fra UNHCR, vil vi i Danmark være klar til at sende de pågældende mennesker tilbage på en tryk og sikker måde.

Det har et klart flertal her i Folketinget afvist, og vi ved jo, hvordan det vil gå, når vi på torsdag – det er allerede i morgen – skal stemme om den motiverede dagsorden. Det er beklageligt, men nu ved vi i hvert fald alle sammen, hvor regeringen står. Regeringen har den holdning, at de pågældende mennesker skal have lov til at blive i Danmark, og trods løfter om det modsatte har det givetvis været regeringens holdning hele tiden. De pågældende skulle have lov til at blive i Danmark.

Det er et stort bluffnummer, man har lavet. Man har stukket blå i øjnene på befolkningen. Det beklager vi meget. Vi har forsøgt at råbe op i tide. Vi har også forsøgt at råbe op i dag, og jeg kan ikke udelukke, at vi i det nye år vil forsøge at råbe op igen, alt efter hvordan situationen udvikler sig i det tidligere Jugoslavien.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Som tidligere meddelt skal jeg udsætte afstemningerne om dagsordensforslagene. De vil blive

foretaget i mødet torsdag den 14. december 1995.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Miljø- og Planlægningsudvalget (8/12 95):

Udtræder: Niels Højland (FP)

Ny stedf.: Kirsten Jacobsen (FP)

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (8/12 95):

Udtræder: Ole Vagn Christensen (S)

Nyt medl.: Ingrid Rasmussen (S)

Udtræder: Frank Dahlgaard (KF)

Ny stedf.: Lene Espersen (KF)

Retsudvalget (8/12 95):

Udtræder: Kristian Thulesen Dahl (DF)

Ny stedf.: Pia Kjærsgaard (DF)

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (11/12 95):

Udtræder: Ingrid Rasmussen (S)

Nyt medl.: Ole Vagn Christensen (S)

Miljø- og Planlægningsudvalget (11/12 95):

Udtræder: Kirsten Jacobsen (FP)

Ny stedf.: Niels Højland (FP)

Folketingets næste møde afholdes i dag, onsdag den 13. december 1995, kl. 9.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 00.54
